20 gr.

20 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II. | Nr. 292.

Kraków, niedziela 15 grudnia 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję ręko pisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odnoszeniem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Flandin o wybuchu wojny.

Wszystko, co mogło się przyczynić do ratowania pokoju, było zwalczane.

Paryż. 14 grudnia. **B. premjer francuski Flandin wypowiedział się w wywiadzie z przedstawicielem „Matin'a" na temat winy wojny, za której wybuch Daladier ponosi główną odpowiedzialność. T. zw. żółta księga — jak oświadczył Flandin — została celowe wydana zapóźno, ponieważ zawiera ona jedynie drugorzędne depesze, a pozatem jest w całości sfałszowana.**

Flandin opisał rozmowę z Daladierem, jaka odbyła się 27 września 1939 r. Daladier wyraził przekonanie, że Hitler nie będzie w stanie oprzeć się entencie francusko-angielskiej. Pozatem Reynaud stale zapewniał premjera, że Hitler mięknie z godziny na godzinę. Również ambasador francuski w Berlinie Coulondre telegrafował, że Hitler kończy się i z tego powodu należy stawić opór.

Daladier czerpał swoje informacje prawie wyłącznie od Intelligence Service, oraz od niemieckich emigrantów. Faktem dowiedzionym jest, że klika żydowska wszędzie usuwała ludzi, starających się wpływać w duchu pokojowym.

On, Flandin może zapewnić i to wbrew urzędowym oświadczeniom b. ambasadora angielskiego w Berlinie Hendersona, rozumiejącego bardzo dobrze po niemiecku, że **Henderson zupełnie dobrze zrozumiał odczytane mu przez ministra niemieckiego propozycje Niemiec odnośnie do Polski.** On, tj. Flandin, może gwarantować, że **Polska nigdy nie została poinformowana o tych propozycjach, ponieważ nigdy nie zostały one jej przedstawione, ani przez Anglię, ani przez Francję.**

On, Flandin, widzi pozatem w fakcie opublikowania wymiany listów między Adolfem Hitlerem i Daladierem zdecydowaną wolę rządu francuskiego przedstawienia sytuacji wobec francuskiej opinji publicznej w fałszywem świetle. W tym celu Daladier jeszcze 27 sierpnia wprowadził we Francji cenzurę. W ten sposób utrzymywano w tajemnicy każdą kłopotliwą prawdę, a wszystko co mogłoby przyczynić się do ratowania pokoju, spotykało się z represjami.

Japończycy zniszczyli 22 samoloty chińskie.

(=) **Tokio,** 14 grudnia. Z informacyj kierownictwa marynarki w Chinach południowych wynika, że japońskie bombowce podjęły z nieokreślonej bazy lot długodystansowy, przeprowadzając atak na lotnisko Shangyuan na terenie prowincji Yunnan.

Znajdujące się na ziemi samoloty w liczbie 22 zostały zniszczone ogniem karabinów maszynowych. Inna eskadra obrzuciła bombami oraz uszkodziła jeden z mostów na szosie burmańskiej.

Wizyta Dekanosowa u Ribbentropa

(§) **Berlin,** 14 grudnia. **Minister spraw zagran. Rzeszy von Ribbentrop przyjął w ub. czwartek nowomianowanego ambasadora Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich Włodzimierza Georgiewicza Dekanosowa, w związku z objęciem przez niego placówki berlińskiej.**

Finalizacja prac demarkacyjnych na granicy niemiecko-sowieckiej.

(§) **Berlin,** 14 grudnia. **Mieszana komisja centralna w sprawie zagadnień granicznych z ramienia Rzeszy Niemieckiej i ZSSR. ukończyła demarkacje granicy niemiecko-sowieckiej stosownie do porozumienia, zawartego na mocy niemiecko-sowieckiego układu granicznego i przyjaźni z daty 28 września 1939 r. i protokołu dodatkowego do tego układu z daty 4 grudnia 1939 r.**

Przeprowadzane na odcinku 10 miesięcy prace centralnej komisji mieszanej, oraz ich podkomisyj odbywały się w atmosferze **przyjaznych stosunków, łączących Niemcy ze Związkiem Radzieckim.**

Szczegółowy opis linji granicznej, oraz odpowiednie mapy zostały potwierdzone i zaakceptowane zarówno przez rząd niemiecki, jak i rząd ZSSR.

Rosja kupuje kopalnię niklu.

Helsinki, 14 grudnia. **Kopalnia niklu w Salmijärvi, niedaleko Petsamo, pozostające dotychczas w posiadaniu kanadyjskiego towarzystwa Mont Nikel Company, zostały ostatnio sprzedane rządowi sowieckiemu.** Już dzisiaj czyni się przygotowania, celem uruchomienia kopalni na przyszłą wiosnę.

Uruchomienie największej kopalni węgla w Rosji

Moskwa, 14 grudnia. Nowa kopalnia węgla „Kapitalnaja", należąca do trustu węglowego Kiselugoli, zostanie wkrótce uruchomiona. Kopalnia ta jest największą ze wszystkich w górach Uralskich.

Słynny obraz Madonny z Luwru dla Hiszpanji.

(§) **Gerona,** 14 grudnia. Słynny obraz Niepokalanego Poczęcia, Murilla, wywieziony w swoim czasie przez Napoleona do Paryża i wiszący od przeszło 100 lat w Luwrze, został obecnie, na mocy układu wymiennego, oddany ponownie przez rząd francuski do dyspozycji Hiszpanji. Obraz przewieziono już przez granicę hiszpańską.

Nowy dowódca lotnictwa angielskiego w Kairze.

(=) **Kairo,** 14 grudnia. **Przybył tu generał lotnictwa Tedder.** Tedder dowodził dotychczas brytyjskiemi siłami lotniczemi w Singapur i został wysłany do Kairo, celem objęcia stanowiska przewidzianego dla generała lotnictwa Boyda.

Generał Boyd, jak wiadomo, podczas lotu do Kairo, został zmuszony do lądowania na Sycylji, gdzie został wzięty do niewoli i internowany.

Po podpisaniu paktu przyjaźni węgiersko-jugosłowiańskiej.

(=) **Belgrad,** 14 grudnia. **W związku z podpisaniem paktu przyjaźni ministrowie spraw zagranicznych Węgier i Jugosławji przyjęli przedstawicieli prasy.**

Przy tej sposobności jugosłowiański minister spraw zagranicznych Cincar Markowicz podkreślił m. i., omawiając tekst układu, iż stanowi on dalszy krok na drodze polityki pokoju i konstruktywnej współpracy, uprawianej przez rządy Węgier i Jugosławji w obszarze naddunajskim.

Węgierski minister spraw zagran. hr. Csaky objaśnił szczegółowo znaczenie układu, jako narzędzia utrzymania pokoju na tym odcinku Europy środkowej i południowo-wschodniej. Obecnie po zajęciu przez Węgry i Jugosławję silnego stanowiska w tej części Europy, moga państwa te poświęcić się dziełu narodowej konsolidacji i ze swej strony przyczynić się skutecznie do zrealizowania wysiłków mocarstw, pragnących zaoszczędzić tej części Europy katastrofy wojennej i zachować wartości, mogące przynieść korzyść odrodzonemu światu.

Hrabia Csaky opuścił Belgrad.

(=) **Belgrad,** 14 grudnia. W nocy z czwartku na piątek, po 2-dniowej oficjalnej wizycie w stolicy Jugosławji, opuścił minister spraw zagranicznych Węgier hr. Csaky, udając się pociągiem specjalnym do królewskiego rewiru myśliwskiego w Alpach Kamiennych (Górna Kraina), gdzie spędzi dwa dni, polując na kozice w towarzystwie posła węgierskiego w Belgradzie, oraz dwóch wyższych urzędników ministerstwa spraw zagranicznych.

Starcia z brytyjską policją w Indjach.

Nowe aresztowania czołowych osobistości hinduskich.

(=) **Moskwa,** 14 grudnia. **Ajencja Tass w doniesieniu z Kabulu przytacza szereg sprawozdań dzienników hinduskich na temat „kampanji nieposłuszeństwa cywilnego" w Indjach.**

Według tych doniesień przewodniczący hinduskiego kongresu narodowego Kalam Asad oświadczył, iż przenosi on organizacje masowej akcji nieposłuszeństwa cywilnego nad indywidualny ruch, zaproponowany przez Ghandiego. Ponadto informacje donoszą o szeregu starć pomiędzy Hindusami, a brytyjską policją.

Według doniesienia „Times of India" przewodniczący prowincjonalnego komitetu hinduskiego kongresu narodowego w prowincji Pundżab, Iftinar Udden, w czasie zgromadzenia na jednem z przedmieść Lahore, w którem brało udział około 20.000 Hindusów, wygłosił mowę, skierowaną przeciwko wojnie, prowadzonej przez Anglję.

W odpowiedzi na to wysłano 100 brytyjskich policjantów celem aresztowania Iftinar Uddena. Część manifestantów ruszyła ku komisarjatowi policji i obrzuciła policję kamieniami. Policjanci zaatakowali tłum pałkami gumowemi, przyczem kilka osób odniosły rany.

W Dżalglone w północnej części prowincji Bomba doszło również do starć z policją w czasie aresztowania pewnego zwolennika ruchu nieposłuszeństwa cywilnego.

Wkońcu agencja Tass cytuje doniesienie „Bombay Chronicle", według którego w Patna wielki tłum stawił opór przy aresztowaniu b. premjera prowincji Behar, nazwiskiem Sinha. Po aresztowaniu b. premjera część tłumu towarzyszyła aresztowanemu do komisarjatu policji, przyczem brytyjskich policjantów obrzucono kamieniami.

Dlaczego internowano patrjarchę jerozolimskiego?

Rzym, 14 grudnia. Według wiadomości nadchodzących z **Beirutu pozostaje patrjarcha jerozolimski msg. Luigi Barlassina, który jest również wielkim mistrzem Zakonu św. Grobu będącego pod opieką stolicy apostolskiej internowany w swoim pałacu,** z tego powodu, że oddawna przeciwny był polityce angielskiej w Palestynie.

Patrjarcha zarzucał tej polityce z jednej strony popieranie syjonizmu, z drugiej strony zaś oskarżał Anglję o szerzenie ciągłych niesnasek wśród ludności palestyńskiej. Te jego protesty przeciwko rządom angielskim odbiły się obecnie na nim, jakkolwiek nie bierze teraz udziału w polityce.

Według źródeł włoskich daje się również w Iraku odczuć niezadowolenie z rządów angielskich. Pisma włoskie zwracaja uwagę na to, że Anglja chcąc utrzymać w swoim ręku bogate złoża naftowe podsycała ciągle nieporozumienia wśród poszczególnych plemion, starając się pod pokrywką wątpliwej suwerenności Iraku utrzymać swoje wpływy, a przedewszystkiem zachować w swoim ręku wszystkie wojskowe urządzenia tego krajn. Obecnie daje się według tych źródeł zauważyć silny opór przeciwko dotychczasowym wpływom Anglji, wyrażajacy się w rosnącem niezadowoleniu z panujących stosunków.

Ilu bezrobotnych ma Anglja?

Berno, 14 grudnia. Według informacyj udzielonych z Londynu, zmniejszyła się w ub. miesiącu liczba bezrobotnych o 32.000 osób i wynosi obecnie 545.000.

W związku z tem stwierdzeniem krytykuje kilka pism poczynania rządu, zarzucając mu, że nie umie wykorzystać wszystkich sił narodu i skierować ich na właściwą drogę.

Anglja skonfiskowała statek rumuński.

(=) **San Sebastian,** 14 grudnia. Jak donosi Reuter, wysoki komisarz dla Palestyny Mc Michael zarządził konfiskatę rumuńskiego statku „Bucegi", pojemności 4.501 br. t. r., który w chwili obecnej zarzucił kotwicę na redzie portu w Haifie.

Adrjanopol pozbawiony światła.

Od trzech dni wstrzymano komunikację z Europą. — Dotychczas nie ustalono liczby ofiar. — Katastrofalna powódź w Istambule.

(=) **Istambuł,** 14 grudnia. **Jak urzędowe informują, wskutek oberwania chmury zaistniała katastrofa powodzi, przyczem masy wód nadal wzbierają.**

Poza poważnemi szkodami materjalnemi, powódź pociągnęła za sobą ofiary w ludziach, których liczby nie udało się dotychczas ustalić. Miasto Adrjanopol pozbawione jest światła, bowiem elektrownia znajduje się częściowo pod wodą. Wezbrane fale zatopiły mosty.

Od trzech dni przerwana jest komunikacja kolejowa Istambułu z Europą, ponieważ linje kolejowe uległy poważnemu uszkodzeniu. Ponad 2.000 domom grozi ruina.

Mimo gorączkowej akcji oddziałów ratunkowych, kórym pomocne są większe oddziały wojskowe, nie udało się dotychczas położyć tamy skutkom katastrofy. Rozmiary jej są poważne i w Istambule niepamiętne od 50 lat.

Według ostatnio nadeszłych informacyj, powodzie rzek w Adrjanopolu powoli ustępują. Oberwania chmur ustały, komunikacji kolejowej dotychczas jednak nie podjęto. Ustalenie wysokości wyrządzonych szkód było dotychczas niemożliwe. Urzędowy komunikat stwierdza jednak, że należy się liczyć z znacznemi stratami w ludziach i mieniu.

190 żydów utonęło na morzu Marmara.

Istambuł, 14 grudnia. **Obawiają się, że w następstwie zatonięcia parowca „Saluador“ na morzu Marmara zginęło 190 żydowskich emigrantów.** Dotychczas wyłowiono 70 zwłok, przeważnie kobiet i dzieci. Z pośród 400 żydowskich pasażerów okrętu 120 uważą się zaginionych, z których śmiercią należy się liczyć.

Silny orkan, który szalał w połowie tygodnia na Czarnem Morzu i na morzu Marmara spowodował wyrzucenie na mieliznę parowca „Saluador“, płynącego pod flagą Uruguayu. Okręt rozbił się na skałach. Wziął on na pokład w Warnie 400 żydowksich emigrantów i znajdował się w drodze do Palestyny.

Kto będzie następcą lorda Lothiana?

Berno, 14 grudnia. Według doniesień dzienników amerykańskich z Londynu, liczą się z tem, że Churchill wyśle na opróżnione skutkiem zgonu lorda Lothiana stanowisko ambasadora angielskiego w Waszyngtonie jednego z członków swego gabinetu, względnie kogoś z dawnych ministrów. Najczęściej powtarza się nazwisko **obecnego ministra wojny Anthony Edena,** sie również mówi się o **Stanley'u i Malcomie Macdonaldzie.** Spodziewają się, że mianowanie nowego ambasadora w Waszyngtonie nastąpi już w ciągu najbliższych dni.

Brytyjska służba informacyjna wymienia także nazwiska **Lloyd George'a** i b. ministra dominjów **Cranborne'a**, jak również sir **Roberta Vansistarta.**

Węgierski min. oświaty przybył do Berlina.

(§) **Berlin,** 14 grudnia. Minister oświaty i wychowania publicznego królestwa Węgier Balint Homan przybył w piatek rano w towarzystwie kilku wyższych urzędników swego ministerstwa do stolicy Rzeszy na dworzec „Friedrichstrasse“.

Minister Homan jest gościem towarzystwa niemiecko-węgierskiego i zatrzyma się kilka dni w Berlinie, Monachjum i Wiedniu.

Rozpoczęcie pracy przy sarkofagu Piusa XI.

(=) **Citta del Vaticano,** 14 grudnia. Kardynał Canoli wraz z kardynałem Tedeschini, wikarjuszem katedry św. Piotra oraz kardynałem Caceine Damissioni w otoczeniu budowniczych Watykanu udał się we czwartek do podziemi watykańskich, celem wydania ostatecznych zarządzeń w sprawie pomieszczenia zwłok Piusa XI.

Zwłoki te zostały obecnie złożone w sarkofagu marmurowym, wykonanym przez rzeźbiarza Castiglione. Dla umieszczenia sarkofagu musi jednak nastąpić przeniesienie grobowca Piusa X. Odnośne prace rozpoczęły się już obecnie.

Wymiana kulturalna Niemcy-Belgja.

Frankfurt, 14 grudnia. **Celem nawiązania naukowej współpracy między Belgją a Niemcami ostatnio zaproszono wielu profesorów belgijskich uniwersytetów na odbycie odczytów w Niemczech, natomiast profesorzy niemieccy mają również wystąpić z odczytami na uniwersytetach belgijskich.**

Na uniwersytecie brukselskim wygłoszą odczyty profesorowie: Roy z Wrocławia, Krüger z Heidelberga, na uniwersytecie w Lieges: prof. Mönch z Heldelberga, Krauss z Kolonji, Kletzel z Wrocławia, na uniwersytecie w Gandawie: prof. Mackensen z Greifswaldu, Steinbach z Bonn, Wagner z Monachjum i Röhr z Frankfurtu.

Ponowny wielki atak na Birmingham i Sheffield.

Berlin, 14 grudnia. **Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:**

W nocy z 11 na 12 grudnia odbył się, jak już doniesiono, ponowny wielki atak silnych formacyj niemieckiego lotnictwa na Birmingham. Zaobserwowano potężne wybuchy w części miasta, trafienia w urządzenia kolejowe i przemysłowe miasta, wybuch pewnej gazowni z utrzymującym się wielkim pożarem, jak również liczne dalsze, wielkie, średnie i małe pożary.

W ciągu dnia 12 grudnia ataki za dnia kierowane były na Londyn i inne objekty w Anglji południowej.

W pobliżu Harwich na wschodniem wybrzeżu angielskiem udało się obrzucić bombami parowiec pojemności 3.000 ton. Został on skutkiem trafienia w przednią i tylną część tak uszkodzony, że należy się liczyć z jego stratą. Dalszy okręt handlowy został ciężko trafiony.

W nocy na 13 grudnia bardzo silne niemieckie formacje samolotów bojowych falami zaatakowały bardzo skutecznie ciężki przemysł w Sheffield.

Minowanie portów angielskich było kontynuowane.

Jedna łódź podwodna, o której częściowym wyniku już zakomunikowano, donosi o zatopieniu łącznie 27.000 ton, jak o łącznym swoim sukcesie.

W nocy na 13 grudnia tylko jeden samolot brytyjski dokonał nalotu na teren Rzeszy, nie zrzucając bomb.

Łączne straty nieprzyjaciela w dn 12-go grudnia wynosiły cztery samoloty, z których dwa zostały zestrzelone przez artylerję przeciwlotniczą, dwa w walce powietrznej z jednym wywiadowcą. Cztery samoloty niemieckie nie powróciły.

Jak żyją Anglicy w niemieckich obozach jeńców?

(=) **Nowy Jork,** 14 grudnia. **Na temat warunków życiowych brytyjskich jeńców wojennych, przebywających w szpitalach oraz pomieszczonych w obozach dla jeńców w okupowanej części Francji oraz Belgji, przynosi „New York Times“ w depeszy z Londynu ciekawe szczegóły, wyjęte ze sprawozdania dwóch szwajcarskich lekarzy, przebywających tam w charakterze delegatów Czerwonego Krzyża.**

Ze wspomnianego sprawozdania wynika, że zarówno traktowanie, jak i zaprowiantowanie brytyjskich jeńców wojennych i cywilnych nie pozostawia nic do życzenia.

Następnie dziennik publikuje dosłowne brzmienie sprawozdania lekarzy szwajcarskich, którzy po zwiedzeniu szpitali w Brukseli, Malines, Gandawie, Englien, Paryżu, Rouen, jak również obozów dla jeńców cywilnych w St. Denis stwierdzić mogli, iż „traktowanie jest doskonałe a zaprowiantowanie dobre, a nawet identycznie to samo, jakie otrzymywali ranni Niemcy znajdujący się w tymże szpitalu“. Sytuacja jeńców angielskich w Rouen określana jest jako „pierwszorzędna“, zaś warunki życiowe w obozie w St. Denis jako „zadowalające“.

W związku z wizytą wspomnianych lekarzy szwajcarskich w obozie jeńców-lotników, złożonym z trzech „komfortowych baraków drewnianych“, to, jak wynika ze sprawozdania, jeńcy zaopatrzeni są w wystarczającą ilość odzieży i zadowalającą liczbę pulowerów, przyczem życzenia ich idą w kierunku dostarczenia im rękawic bokserskich i skarpetek. W kantynie obozowej nabyć można świeże jarzyny, jaja, papierosy i przybory toaletowe. Znajduje się tam również bibljoteka i odbiornik radjowy, oraz fortepian.

Jeńcy zaciągają się bardzo chętnie do oddziałów roboczych, gdzie również są dobrze traktowani, a za pracę otrzymują wynagrodzenie. We wspomnianych już wyżej trzech opalanych barakach znajdują się wodociągi i umywalnie z bieżącą zimną i ciepłą wodą. Pokoje mogące pomieścić od 1 do 3 łóżek wyposażone są w stoły i leżaki.

W pięknie urządzonej sali jadalnej można w godzinach wieczornych posiłków otrzymać whisky. Znajdują się tamże dzienniki, pisma i gry towarzyskie. Zaprowiantowanie i uposażenie jest identyczne, jak w odniesieniu do stopni służbowych w armji niemieckiej. Jeńcy nie wnoszą nigdy żadnych zażaleń.

O współpracę niemiecko-francuską.

(=) **Genewa,** 14 grudnia. Z Vichy donoszą: **Dzienniki katolickie, które w ostatnim czasie wielokrotnie wypowiadały się za koniecznością współpracy niemiecko-francuskiej, ostatnio ponownie podkreślają konieczność tej współpracy.**

Dzienniki przytaczają przytem następujące powody, czyniące tę współpracę nieuniknioną: 1) Francja została pokonana, 2) Francja może z tej współpracy wyciągnąć wielkie korzyści na najbliższą i dalszą przyszłość, 3) nie ma innego wyjścia w obecnych trudnościach Francji, 4) Marszałek Petain w związku ze spotkaniem z kanclerzem Hitlerem zaapelował do narodu francuskiego o podjęcie lojalnej współpracy.

„Dlaczego“ — zapytują te pisma — „**opierać się w jałowy sposób tej współpracy,** jeżeli ma sie na widoku przyszłość, nie tylko malowaną w różowych kolorach, ale także stanowiącą najlepsze rozwiązanie, jakiego można się wogóle spodziewać po wypadkach ostatnich miesięcy. Niemcy pragną organizować Europę, a ich zwycięstwa na polu militarnem i dyplomatycznem gwarantują pewność, że i w tej dziedzinie odniosą sukces. „Francuzi nie powinni zamykać oczu na tę okoliczność. Powinni oni podjąć się pracy, celem zapewnienia sobie przynajmniej znośnego miejsca w tworzącym się nowym świecie.

Import niemiecki do Rumunji.

Bukareszt, 14 grudnia. Rumuńskie ministerstwo rolnictwa zawarło ostatnio umowę z pewnem niemieckiem przedsiębiorstwem w sprawie przywozu owiec na chów, który mają podnieść produkcję wełny rumuńskiej. Chodzi tutaj o import 5000 owiec niemieckich rocznie.

Włoski komunikat wojenny

Rzym, 14 grudnia. Włoski komunikat wojskowy z piątku brzmi następująco:

Główna kwatera armji włoskiej komunikuje:

Na **granicy Cyrenajki,** na obszarze Sollum i Sidi Barani, jak również na południowo-wschodnim terenie pustynnym kontynuowane są potężne walki między włoskiemi, bijącemi się z największą dzielnością, wojskami a nieprzyjacielskiemi kolumnami pancernemi.

Włoskie sztafety myśliwskie i bombowe, mimo potężnej burzy piaskowej przebywały nieprzerwanie w powietrzu od świtu do zachodu słońca i obrzuciły bombami nieprzyjacielskie jednostki, powodując przytem także i pożary. Łączna liczba zestrzelonych w dn. 9 grudnia w walce powietrznej nieprzyjacielskich samolotów, podwyższyła się na 19. Tego samego dnia 12 samolotów włoskich nie powróciło.

W **Afryce wschodniej** działalność patroli na granicy Sudanu przy poparciu włoskiego lotnictwa, które zadało nieprzyjacielskim zmotoryzowanym oddziałom straty. Jeden samolot nieprzyjacielski został zestrzelony w płomieniach.

Na **froncie greckim** brak szczególnych wydarzeń. Małe ataki o lokalnym charakterze zostały odparte.

Greenwood: Anglja przechodzi najcięższą próbę.

Berno, 14 grudnia. Podczas śniadania, wydanego ostatnio na cześć angielskiego ministra Greenwood, **określił on wydarzenia wojenne, które od kilku miesięcy mają miejsce w Anglji, jako najcięższą próbę, która kiedykolwiek spadła na jakikolwiek kraj.**

Pocieszając swych rodaków oświadczył Greenwood, że siła moralna narodu angielskiego pozostaje potężniejszą niż kiedykolwiek, gdyż na końcu tej ciężkiej i długiej drogi widzą Anglicy ostateczne zwycięstwo.

Anglja utrudnia przewóz towarów

Berno, 14 grudnia. Angielski ambasador w Stanach Zjednoczonych lord Lothian oświadczył niedawno przed swoim zgonem, w związku z akcją komitetu Hoovera, który stara się przesłać do terenów podlegających angielskiej blokadzie różne towary, że Anglja stanowczo sprzeciwia się przesyłce żywności, natomiast gotowa zgodzić się na złagodzenie blokady, jeżeli chodzi o środki lecznicze i jeżeli będzie miała gwarancję, że środki te będą rozdzielane przez znane organizacje w krajach okupowanych przez Niemcy, oraz w nieokupowanej Francji.

Zwinięcie b. poselstwa polskiego w Budapeszcie.

Budapeszt, 14 grudnia. Rząd węgierski wręczył b. poselstwu polskiemu w Budapeszcie notę, w której wezwał je do zaprzestania działalności. Członkom poselstwa odebrano prawa przedstawicielstwa dyplomatycznego i eksterytorjalności.

Zagadnienie bezrobocia we Francji.

Zurych, 14 grudnia. Minister pracy Belin zajmował się ostatnio zagadnieniem organizacji pracy oraz bezrobocia we Francji. **Nowy statut pracy reguluje sprawę organizacyj robotniczych, oraz zadania wydziałów społecznych, jak również rozstrzyganie sporów między pracodawcami a pracobiorcami.**

Statut ten wejdzie dopiero w życie w chwili, kiedy zagadnienie bezrobocia zostanie rozwiązane. Minister Belin wyraził się optymistycznie na temat tych zagadnień, oświadczając, że od miesiąca ilość bezrobotnych zmniejsza się stale.

MARZENIE

Zapadał zimowy srebrnawy mrok. Na okiennych szybach mróz cyzelował brylantowe gwiazdy — mieniące się, migotliwe. Cicho, bezszelestnie kładły się na śniegu liljowe cienie wieczoru. Już z pobliskiego kościółka zleciały dźwięki dzwonów na Anioł Pański i stopniały, a ostatni promyk słońca padł na ukwieconą szybe, ożywił ją, zabarwił miljardami roziskrzeń to błękitnych, to ametystowych lub szkarłatnych czy fijoletowych, potem znikł, przepadł w otchłaniach liljowej pomroki.

W pokoju było cicho i przytulnie. Na kominku płonęły pachnące sosnowe szczapy, trzaskały sykliwie złotawemi klingami ogników, żywiczna ciepła woń snuła się pośród staroświeckich, gustownych mebli, łagodne płomyki woskowych świec rozświetlały ciemność jasno-złotemi promieniami.

Przy lśniącem, czarnem pudle fortepianu siedział niski, krępy mężczyzna o zwichrzonych, ciemnych włosach i ogromnych niezwykłych oczach. Jego długie wąskie palce leżały bezwładnie na białych klawiszach.

Głowę pochylił nisko na piersi i zamglonemi oczyma błądził po drgających po ścianach płomykach świec...

Był sam...

Wokół tylko po ścianach pełzały zwinne szare cienie niekiedy przecinał je, gasił jaśniejszy snop światła palącej się świecy i znów po chwili rozsnuwały się po białej boazerji pokoju, wiodąc swój ułudny tan.

Siedzący przy fortepianie zwolna uniósł głowę — w jego ogromnych czarnych, prawie granatowych oczach tlił się bezgraniczny ból.

— Nie mam prawa do szczęścia — myślał — ledwo się do mnie uśmiechnęło, ledwo zaiskrzyło brylantową poświatą, już musi zginąć, przepaść...

A głos jakiś szeptał:

— Nie miałeś szczęścia? U stóp twoich leżą tłumy, kłaniają ci się książęta, twoja gra, twój genjusz budzi w sercach ludzkich trwogę... Patrz, nieskończone szeregi wieków, dopóki ludzkość będzie znała muzykę, zawsze będziesz ty. Widzisz! oto miljony zasłuchane w gigantyczne tony twoich symfonij.

Poruszył jakoś niespokojnie swą ogromną, niekształtną głową, jakby marę odgadnął złowrogą i wyraz goryczy siadł na jego wąskich wargach.

Uderzył w klawisze. Spłynęła melodja dziwna, niby niema, a potężna, uniosła się w przestrzeń, potem jakby utkwiła w jednej linji, za nią posypały się tony dalsze, lśniące, perliste, osnuły arkady tamtej, jakby wyczożylowały rozbarwioną mozaiką, układały się jedne na drugich aż spiętrzyły gigantyczną budowlę i poczęły się wzbijać coraz wyżej i wyżej w przestrzeń — nagle jednym śmiałem akordem zwalił je, zatopił, zabłysło potem jeszcze parę pobrzmień migotliwych, jasnych, by zgasnąć....

Oparł głowę na delikatnej wąskiej dłoni. Znów rzuciły się widma marzeń:

— Nie godzien jestem tej, którą uwielbiam. Bo czemże jestem? — kaleką...

A słyszysz te melodje, które wyczarowałeś przed chwilą ze swego ucha — słyszysz? — szeptał głos — ona przeminie, w pył się rozsypie, a dzieło twe zostanie...

Serce ścisnął ból...

Patrzy w mrok — delikatne przejrzyste rysy, promienne, mieniące oczy, purpurowe usta szepcą upojne słowa... Co mówi? — nie wiem.

Wtem buchnęła burza dźwięków. Zawaliły pokój strumieniami tonów, rozhuczały się przestraszną mocą swej nieokiełzanej potęgi... Palce kładą się na klawisze....

Gra...

W ogromnych czarnych oczach gorzeje płomień.... złoty, gorący... Z pod klawiszy wypadają akordy tytanicznych dźwięków, olbrzymią masą zalewają pokój, mienią się kaskadami perlistych fontann, tryskają kolumnami strzelistemi tonów, by nagle zcichnąć, zniknąć, przewinąć się atłasową wstęgą, zadrgać przewiotką struną. Oczy kobiety wizji mają taki szafirowy blask... Patrzą...

Myzyka gaśnie...

— Spojrzenie tych źrenic dałoby ci wieczne ukojenie, w oczach tych bezdennych zatopiłbyś całą swą bezbrzeżną tęsknotę. Usta szkarłatne pachniałyby ci pieśnią upojenia....

A głos szyderczy drwi:

— Czemże jesteś wobec niej — nieudolnym kaleką, pustka, nicością. Cóż możesz dać jej ty kaleko — nędzę, mękę....

Rozpacz zamarła na ustach.

A więc trzeba odtracić wszystko co drogie, odepchnąć, odejść. I pozostać wiecznie sam.

Miękka kryształowa nitka melodji zadźwięczała w przestrzeni...

Palce spływają na klawisze, sączy się ton rażący, ostry, drga echową pomroką, ciemni się otchłaniami nocy.... W duszy walka, drażniąca bolesna rana — naraz wybucha wspaniałą amfiladą, dąży ku wyżynnym dalom, wznosi jakieś świątynie tonów, gigantyczne, jakby kute z granitowych złomów, sięga błękitów nieba, rządzi gwiazd biegiem — ogromna, nieokiełzana... Milknie... ciepła rosa brylantowych rozbłysków pada na miękkie płatki kwietnych kielichów, otula błękitno mglistą poświatą, snuje upojne wonie, na granacie nocy tlą się ogniki gwiazd, pienią się czarem świetlanych połysków, potem zapada kotara czerni, gdzieś jeszcze zalśni księżycowy pobrzask tryśnie niebieskawym płomykiem... niknie.

Długie palce kobiety rozrywają nerwowo kopertę. List. Oczy wchłaniają zawiłe linje liter. Różane, ciepłe wargi... drżą.

Biała, tę perłową biel twarzy ściąga grymas bólu. Dłonie opadają bezwładnie, źrenice zachodzą mgłą... W półmroku wspaniałego salonu lśni czarne pudło fortepianu. Klawisze rażą — — pustką....

Jeszcze niegdyś, jeszcze wczoraj dotykały ich miękkie palce jego — dziś list i rząd biało czarnych klawiszy — — pusty...

Na kominku ogień zgasł. Rzucił ostatni fiołkowy snop promieni na bogato rzeźbioną otokę i... ztopniał...

W oczach kobiety jarzy się jeszcze złotawy blask, ale przysłaniają go łzy.

Drażniące słowa ranią bólem:

„Jestem dla ciebie pani niczem — nieudolnym, marnym kaleką“ — — —

Szafirowe, mieniące oczy zaszły mgłą...

Jerzy Englicz.

Ostateczne wyniki wyborów w Stanach Zjednoczonych.

Nowy Jok, 14 grudnia. **W piątek opublikowano ostateczne wyniki wyborów na prezydenta w Stanach Zjednoczonych. Wynika z nich, iż udział ludności w wyborach był rekordowy, jakiego dotychczas nigdy nie zanotowano w dziejach Stanów Zjednoczonych.**

Ogółem w wyborach wzięło udział **49,808.624 obywateli Stanów Zjednoczonych,** podczas gdy w r. 1936 głosowało tylko 45,226.455 osób. **Za Rooseveltem głosowało 27,241.939 osób,** co oznacza pewien ubytek w porownaniu z rokiem 1936, kiedy na Roosevelta oddano 27,476.673 głosów. **Za Willkie'm głosowało 22,327.226 obywateli.** Przypomnieć należy, że w r. 1936 na kandydata republikańskiego gubernatora Landona padło 16,679.538 głosów.

Wendell Willkie zdołał uzyskać największą ilość głosów, jaka kiedykolwiek padła na republikańskiego kandydata z ramienia partji republikańskiej.

Wypowiadając wojnę, Stany Zjedn. nic nie zyskują.

(=) **Nowy Jork,** 14 grudnia. Czołowy członek organizacji „America First“, występującej za ścisłą neutralnością Stanów Zjednoczonych, generał Robert E. Wood określił jako fantastyczną „histerję“ proponowane przez interwencjonistów twierdzenie, **jakoby zwycięskie Niemcy należało traktować jaką stałą groźbę dla Stanów Zjednoczonych.**

W przeciwieństwie do tego niczem nieuzasadnionego twierdzenia, powinny Stany Zjednoczone zająć realne stanowisko poddając dokładnemu zbadaniu sytuację międzynarodową. **Przez przystąpienie do wojny, Stany Zjednoczone nie mogą nic zyskać, ale przeciwnie mogą wszystko stracić.**

Podróż inspekcyjna Roosevelta zakończona.

Waszyngton, 14 grudnia. **Podróż inspekcyjna prezydenta Roosevelta na pokładzie krążownika „Tuscaloose“ została zakończona we czwartek,** według komunikatu, nadanego z pokładu kontrtorpedowca „Maryant“.

Prezydent Roosevelt odjechał do nieokreślonego bliżej miejsca. Krążące od kilku dni pogłoski o spotkaniu Roosevelta z ks. Windsoru zyskały w związku z tem na sile. W ostatnim dniu swej podróży prezydent Roosevelt zwiedził bazę hydroplanową na wyspie Mahaguana.

Pertraktacje w sprawie „korytarza“ kanadyjskiego.

Berno, 14 grudnia. Brytyjska służba informacyjna „Exchange“ donosi, że w stolicy Kanady Ottawie mieszana amerykańsko-kanadyjska komisja bada problem odstąpienia „korytarza“ wzdłuż atlantyckiego wybrzeża Kanady ze Stanów Zjednoczonych do Alaski. Jako rewanż ma otrzymać nietyle Kanada ile Wielka Brytanja kilka amerykańskich kontrtorpedowców starego typu. „Exchange“ narazie nie podaje szczegółów pertraktacyj.

W kilku wierszach.

Attache wojskowy Stanów Zjednoczonych w Londynie generał Lee zosał wezwany do Waszyngtonu, celem złożenia sprawozdania swemu rządowi.

* * *

Naczelna rada gospodarcza Związku Radzieckiego zarządziła racjonowanie benzyny samochodowej.

* * *

Minister spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych Hull oświadczył na interpelację, że departament stanu niema nic wspólnego z podróżą Donovana, wysłanego do Europy przez ministra marynarki.

* * *

W Anglji rozważa się plan oddania do dyspozycji admiralicji dalszych samolotów na wybrzeżach, celem ochrony okrętów handlowych.

* * *

Monety wartości 10 i 20 franków z wizerunkiem marszałka Petaina zostaną w najbliższym czasie wypuszczone we Francji. Do francuskich rytowników zwrócono się z okólnikiem w sprawie wypracowania projektów tych monet.

* * *

„New York Post“ stwierdza, że wysokość dostaw samolotów dla Anglji wciąż jeszcze nie dochodzi do oczekiwanych cyfr.

* * *

Brytyjska admiralicja wydała komunikat w sprawie kilku nowych nominacyj na naczelnych stanowiskach w brytyjskiej marynarce wojennej. M. i. admirał Withworth został mianowany drugim naczelnym dowódcą brytyjskiej floty macierzystej.

* * *

Anglicy spodziewają się, że Roosevelt w pierwszych dniach stycznia w swej mowie wygłoszonej z racji objęcia stanowiska prezydenta po wyborach złoży szereg znamiennych oświadczeń.

* * *

W Izbie Lordów wystąpiono z ostrą krytyką rządu z powodu wzrastających strat we flocie brytyjskiej, przyczem zauważono, iż w poprzednich wojnach w złych sytuacjach dokonywano zmian zarówno osobowych jak i metod działania.

* * *

W Hiszpanji odbyło się serdeczne powitanie z okazji przybycia zapowiedzianej portugalskiej misji wojskowej.

* * *

Parlament turecki uchwalił zniesienie od wtorku zaciemnień na obszarze całej Turcji.

* * *

Według doniesienia amerykańskiego na Martynice ogłoszono urzędowy komunikat, stwierdzający, że admirał Robert, wysoki komisarz francuskich Indyj zachodnich, wyposażony został przez rząd w Vichy w dyktatorskie pełnomocnictwa.

* * *

Do Budapesztu doniesiono z Aten, iż turecki minister spraw zagranicznych Saradżoglu ma przybyć tam w najbliższym czasie.

Dalsze dymisje w rządzie Urugwaju.

(§) **Montevideo,** 14 grudnia. W ostatnich dniach ustąpili dwaj ministrowie rządu urugwajskiego, obecnie zaś trzej dalsi ministrowie wręczyli prośby dymisyjne.

Niema różnicy zdań pomiędzy Petainem i Weygandem.

(=) **Nowy Jork,** 14 grudnia. **Generał Weygand w wywiadzie, udzielonym dziennikarzowi Jai Allen w Marakesz dla „New York Times“ zaprzeczył pogłoskom o rzekomych różnicach zdań pomiedzy nim a marszałkiem Petainem.**

Weygand oświadczył mianowicie: „Jestem bardzo oburzony z powodu tendencji propagandy angielskiej i amerykańskiej w związku z moja obecnością w Afryce i moją tamtejszą funkcją komendanta. Według mojego zdania za kulisami tej propagandy kryje się zamiar wywołania wrażenia, iż pomiędzy taktyką Petaina i moją istnieje dysharmonja. Ja przybyłem tu, aby służyć mojemu krajowi. Widomym symbolem tego kraju jest marszałek Petain. Niema drugiej Francji, istnieje tylko jedna Francja. Otrzymałem naczelne dowództwo nad całą Francuską Afryką i mojem zdaniem jest utrzymanie jedności francuskiej Afryki, oraz jej łaczności z macierzą francuska. Afryka stanowi jedną całość z Francją, a gen. Weygand z marszałkiem Petainem.

Pochwała grypy.

Są takie czasy, że jak dawniej pytał się znajomy znajomego, czy widział znany film czy znaną sztukę w teatrze, albo też czy był na ostatnim fixie u pani X. Y. tak dzisiaj się pyta:

— Czy miał pan już grypę w tym roku?

Grypa przestała być chorobą, stała się obowiązkiem towarzyskim, pewną funkcją społeczna, pewnym obyczajem narodowym, jedynym występującym równocześnie wśród wszystkich narodów, czemś stałem, godnem poszanowania i uwagi.

Funkcja społeczna grypy jest niezwykle szeroka: stworzyła ona specjalny, nowy przemysł, pozwala żyć lekarzom i aptekarzom, a umierać publiczności, zatrudnia tysiące robotników w fabrykach, jednem słowem przyczynia się do ogólnego ruchu gospodarczego.

I któż może zarzucić grypie coś przykrego? Że jest chorobą? Głupstwo! Choroba istnieje tylko dla jednostki, i nawet największa zaraza zabija właściwie tylko jednego człowieka, z tego prostego względu, że każdy umiera osobno, na własny rachunek, sam i samotnie, nie można umrzeć kilka razy ani za kilka osób i nie można się dać zastąpić. Gdyby nawet umarło miljon ludzi na dżumę czy cholerę, umrze właściwie tylko jeden człowiek. A cóż to w takim razie szkodzi?

Tak, funkcje społeczno-gospodarcze grypy są duże: może większe nawet niż powoduje wystawa światowa, wyścigi, tydzień oszczędności, czy tydzień rozrzutności. A jeżeli np. w urzędach brakuje tego czy innego urzędnika, jeżeli takie czy inne sprawy muszą zaczekać z załatwieniem, to w końcu nietylko nie zrobi się dziura w niebie. ale wręcz przeciwnie dany urząd pozostaje w swym charakterze, gdyż jak wiadomo, każda sprawa urzędowa zanim zostanie załatwiona musi się odleżeć i nabrać właściwego ciężaru gatunkowego.

A przy tem wszystkiem trzeba pamiętać o jednem: grypa wraz ze swoją gorączką nieodstępna, wraz z szumem w uszach, z lekkiem zamroczeniem zdrowego rozumu i ze wszystkiemi innemi okolicznościami towarzyszbącemi wprowadza nas w nastrój zupełnie swoisty, odrębny, inny. Nieraz czujemy się jak gdybyśmy żyli w innem świecie, jakby nas wszystko to co tu się dzieje, na tej planecie, wcale nie obchodziło, jakbyśmy stali wysoko ponad ludźmi i wypadkami.

Człowiek, obdarzony odrobiną fantazji, może skorzystać z grypy i z gorączki i wyobrazić sobie, że przebywa w obcym kraju, wśród innych ludzi, wśród innych warunków. Otwierają się przed nim niebywałe możliwości: czyż przeciętny śmiertelnik tak bardzo łatwo zdoła wyrwać się z warunków, w które wrósł przez wiele lat, czy zdoła zerwać nici codzienne, łączące go z biurem, z troskami, z kawiarnia, ze znajomymi, z żoną, z nieprzyjaciółmi i wkońcu... ze samym sobą!

Nie, na to potrzeba wysiłku gigantycznego, olbrzymiego rozmachu, szczęśliwych okoliczności, jakiegoś dziewnego przypadku, lub też wkońcu trzęsienia ziemi, wojny, pomoru, czy innej katastrofy, która dla niego właśnie okazałaby się bardzo szczęśliwą i łaskawa.

Ale to się zwykle nie zdarza: człowiek pozostaje w swoich dawnych ramach życiowych, a jeżeli uda mu się wyjrzeć na chwilę za okno pokoju, w którym zamkniety jest przez całe życie, zdaje mu się, że spojrzał w oblicze jakiegoś bóstwa i aż zachłystuje się od powietrza, niezwykle krystalicznego, żeby się tak wyrazić, i silnego, które wchłonął w swoje słabe i do codziennego zaduchu przyzwyczajone płuca.

A tak przez grypę, przez lekkie stępienie zmysłów i gorączkę, która sprowadża jego spostrzeżenie na zupełnie inne tory, uwalnia się człowiek od codzienności, ropi wielką wycieczkę w nieznane.

A koszt tej podróży? Minimalny! Jedno zaziębienie, jedna nieostrożność, przemoczenie nóg, czy naziębnięcie w mrozie i sprawa załatwiona.

Tak więc zaziębiwszy się, czyli nabywszy bilet okrężny do tej podróży w nieznane, rozpoczynamy nowy odcinek naszego życia. Dokąd nas zawiedzie? Co zwiedzimy? Co przeżyjemy? Trudne pytanie wobec tego, że każdy ma indywidualne nastawienie wobec tych spraw i inaczej będzie musiał urządzić podróż.

Zanim jednak siądziemy do wagonu wiozącego nas do Królestwa Fantazji, uniezależnimy się od całego otoczenia. Choroba, a specjalnie grypa, przypomina w tym względzie t. zw. „wagary“ uczniowskie, polegające na tem, że młody człowiek, lekce sobie ważąc rady rodziców i groźne napomnienia nauczycieli, idzie własnemi drogami i uniezależnia się od „czynników wyższych“.

Czujemy się w łóżku jacyś pewniejsi siebie, korzystamy z kredytu, udzielanego chorym, prolongujemy w nieskończoność **weksel dobroci, zaciągnięty u naszego otoczenia** i podobnie jak cyniczny bankrut, śmiejemy się w kułak z naiwności t. zw. najbliższych.

Oderwanie się od tego otoczenia jest już dwojakie: przedewszystkiem czysto fizyczne i techniczne i polega na tem, że poprostu gorzej słyszymy, gorzej funkcjonuje nasz zmysł powonienia, że na naszych oczach spoczywa jakby lekki woal, oraz że ruchy nasze staja się powolniejsze, niedołężniejsze i że całe ciało trudniej wchłania wrażenia, jakie nastręcza świat zewnętrzny.

Ale nastepuje też udosobnienie psychiczne: zamykamy się w sobie, jak tem przysłowiowy ślimak w skorupie i interesuje nas tylko to, co nas bezpośrednio dotyczy. Poprostu potęguje się w nas zmysł egoizmu, i tembardziej uważnie spoglądamy w przepaścistą głębię naszego wnętrza.

I tu właśnie zaczyna się nasza wspaniała podzwrotnikowa podróż. Już samo słowo „podzwrotnikowy“ budzi w naszej pamięci wybrażenie o olbrzymich [illegible] rosnacych w puszczy, o jakichś zaczarowanych jeziorach, głębokich a cichych, nad których płaszczyzną igrają olbrzymie motyle, ważki czy ptaki różnokolorowe, budzi też pamięć, a co więcej odczucie zapachu świeżych traw i zabójczo woniejacych purpurowych czy ciemnogranatowych kwiatów, nigdzie niewidzianych i egzotycznych. Bo wnętrze każdego człowieka jest egzotyką, bezwątpienia, a jest nią dlatego poprostu, że się jej niezna.

Wiem, że w drodze codziennej do takiego czy innego biura warsztatu pracy, czy placówki jakiejkolwiek, spotkam napewno tego pana, noszącego zawsze melonik bez względu na porę roku i na pogodę i kroczącego tak ostrożnie, jakby szedł po szklanych płytach, wiem również, że w kawiarni „Uniwersal“ zastanę dwóch innych starszych panów, debatujących o bieżących sprawach, a którzy chętnie prowadzą z kelnerem dosyć głupawą quasi — dowcipną rozmówkę, wiem też, że na tej lub innej ulicy kręci się względnie przylatnje jak bomba młoda, przystojna blondynka w żółtym płaszczu w lecie, w bronzowym jesienią, a w futrze popielicowym w zimie. I wiem też, że jej się zawsze bardzo spieszy, pomimo, że nie ma nic do załatwienia i najchętniej wstąpiłaby do pierwszej lepszej kawiarni na plotki, ale poświęca tę chetkę urojonej roli osoby bardzo zajętej.

Wiem to wszystko i mogę nawet wymienić najdrobniejsze szczegóły, ale nie wiem zupełnie, jak ja wyglądam na ulicy, w kawiarni, czy gdziekolwiek indziej. A gdybym się przypadkiem sobie przyjrzał, to by mi się zdawało, że mam przed sobą człowieka najzupełniej obcego.

Leżymy więc odcieci od świata, odgrodzeni od niego naszą poduszką i kołdrą, jak solidnym murem chińskim i zajmujemy się tym zmniejszonym światem jakim w danej chwili jest nasze łóżko i nasz pokój. Już autor XVIII wieku Xavier de Maistre napisał swoją „Voyage autour de ma chambre“ i zdziwił się, że w zwykłym pokoju jest tyle ciekawych rzeczy do zaobserwowania. W chorobie każdy z nas prawie, o ile nie jest wybitnym matołem, a mam nadzieję, że tak nie jest, staje się małym lub większym de Maistrem.

Oczywiście, że w tej podróży, tej wędrówce po terenach niewyeksploatowanych można doznawać jeszcze rozrywek dodatkowych. Ja naprzykład mając gorączkę, odnoszę wrażenie, że zamiast kołdry spoczywa na moich nogach olbrzymi blok granitowy, który z wielkim wysiłkiem dźwigam. Jest to wrażenie niesamowite: czuję się jak Atlas, niosący na plecach Europę, zresztą niewiadomo poco, bo i tak jej to na dobre nie wyszło. Ale to już są dodatki nadzwyczajne, których od zwykłej grypy żądać nie można. Kontentujmy się małem i umiejmy wyciągnąć z grypy maksimum pożytku.

Xerez.

Rozwój plantacyj tytoniu w Bułgarji.

Sofja, 14 grudnia. Bułgarskie ministerstwo rolnictwa **prowadzi od dłuższego czasu akcję, celem podniesienia produkcji tytoniu oraz uszlachetnienia jego gatunków.**

W roku 1940 założono na 156 ha nowe plantacje tytoniowe, wydając na ten cel 2,200.000 lewów. W roku ubiegłym wynosiła przestrzeń uprawiania sadzonek 111.5 ha, z czego obsadzono 20.000 ha roślinami tytoniowemi. Sadzonki rozdawane były bezpłatnie. Tegoroczny zbiór tytoniu obejmować będzie w 60 procentach już uszlachetnione gatunki. Jeszcze w roku bieżącym ma bułgarskie ministerstwo rolnictwa zastosować przy uprawie tytoniu specjalne maszyny rolnicze, służące do lepszej uprawy ziemi.

Japonja i nowe traktaty przyjaźni.

Tokio, 14 grudnia. Ostatnio ratyfikowała tajna rada państwa w obecności cesarza japońskiego i całego gabinetu **układy przyjaźni między Japonją a Syjamem, oraz Iranem.**

Upaństwowienie soli w Syjamie.

Bangkok, 14 grudnia. **Ostatnio założono w Syjamie towarzystwo solne pod kierownictwem państwowem, przy współudziale wybitnych członków rządu, z kapitałem 1 miljona takil. Akcje znajdują się w rękach rządu, a temsamem przechodzi eksploatacja soli w ręce państwa.**

Już poprzednio ujął rząd syjamski w swoje ręce eksploatację żeglugi oraz gospodarstwa ryżowego i cukrowego. W związku z tem powstało również towarzystwo eksportowe „Thai Nivom Phanich“, które również pozostaje pod wpływem rządu.

Skuteczność przeciwblokady osi.

(—) Rzym, 14 grudnia. Skuteczność przeciwblokady — jak podkreśla „Popolo di Roma" — została doskonale scharakteryzowana przez oświadczenie argentyńskiego ministerstwa rolnictwa, które zakomunikowało, że Anglja z powodu braku tonażu okrętowego jest zmuszona ograniczyć przywóz mrożonego mięsa.

Nie chodzi tu bynajmniej o zatrzymanie przywozu zbędnego artykułu, ale koniecznego do życia artykułu żywności, którego Anglja nie posiada we własnym kraju.

Jeszcze znamienniejszym jednak jest fakt, że wiadomość ta była ze strony angielskiej dotychczas trzymana w ścisłej tajemnicy, aż dopiero obecnie wyszła na jaw na skutek oświadczenia ministra argentyńskiego. Radio londyńskie z humorem wciąż dotychczas twierdziło, że niemieckie ataki powietrzne nie wywierają na naród angielski absolutnie żadnego wrażenia.

Prace nad ustaleniem celów wojny w Anglji.

Berno, 14 grudnia. Już kilkakrotnie interpelowali posłowie angielscy w Izbie Gmin premjera Churchilla, aby wyraził, jakie są cele wojenne Anglji. **Churchill dotychczas nie wydał odpowiedniego oświadczenia wobec jednak ciągle wzrastającego zainteresowania tą sprawą zdecydował się rząd angielski wydać odpowiednią deklarację.**

Według informacji dochodzących z Anglji oddał rząd angielski opracowanie tej deklaracji kilku komisjom. Komisje te pracowały już dawniej i pozostawały pod przewodnictwem Chamberlaina, następnie zaś Atlee, a pozatem współpracowali w nich rzeczoznawcy należący do sfer naukowych Oxfordu, jak np. prof. Toynbee.

United Press dowiaduje się, że ostateczne oświadczenie rządu co do celów wojennych ma nastąpić w przyszłym tygodniu. Deklaracja ta ma objąć zasadnicze tylko cele wojny, nie wdając się jednak w szczegóły. W związku z tą sprawą prowadził rząd angielski od dłuższego czasu z rządami dominjów odnośne konferencje. W deklaracji rządu angielskiego mają znaleźć się również niektóre myśli prezydenta Roosevelta na temat poglądów Stanów Zjednoczonych. Sfery lewicowe Anglji zwróciły się ostatnio do rządu z żądaniem, aby w deklaracji uwzględniono również zagadnienia społeczne i aby ona zawierała pewne, wiążące przyrzeczenia o charakterze umiarkowanego socjalizmu.

KRONIKA

Naczelny dowódca niemieckich sił zbrojnych w Gen. Gubernatorstwie.

Kraków, 14 grudnia. **Od kilku dni, naczelny dowódca sił zbrojnych generał feldmarszałek von Brauchitsch, bawi wśród wojsk na wschodzie.**

Podróż ta prowadzi do licznych miejsc postoju armji na terenie Generalnego Gubernatorstwa. Ma on na celu inspekcję stacjonowanych tu licznych jednostek, ich kwater oraz instytucyj opieki nad żołnierzem.

Przymusowe związki przemysłowe w okręgu krakowskim.

Kraków, 16 grudnia. **Według informacyj Izby Przemysłowo-Handlowej Okręgu Krakowskiego, podjęte są przygotowania do stworzenia związków przymusowych w przemyśle.**

Przygotowania wspomniane, należące do prac związanych z reorganizacją gospodarczą, są już w pełnym toku. Związki przymusowe dla przemysłu szklanego i ceramicznego mają być wkrótce stworzone w okręgu krakowskim **według wzoru niemieckiego.**

Uruchomienie ważnych warsztatów przemysłowych.

Kraków, 14 grudnia. Rozpoczęta od miesiąca akcja gospodarcza w Generalnem Gubernatorstwie, mająca na celu wzmożenie produkcji przemysłowej, wydaje, jak dowiadujemy się z miarodajnego źródła pozytywne rezultaty. **Oto pracuje obecnie w dystrykcie warszawskim 6 fabryk obuwia, oraz 900 warsztatów ręcznych tak, że produkcja obecna dorównuje jednej trzeciej produkcji przedwojennej.**

W miesiącu październiku zatrudniono na nowo 200 czeladników, we wrześniu br. wydano skóry na 21.000 par butów, a w październiku br. wyprodukowano 61.000 par. Z tych 900 warsztatów szewskich produkuje 200 obuwie z drewnianemi podeszwami. **Wkrótce produkcja ta ma wynieść 1000 par dziennie.**

(Jo) **ADRESY APTEK DYŻURUJĄCYCH DZISIEJSZEJ I JUTRZEJSZEJ NOCY W KRAKOWIE:** Krowoderska 74, tel. 149-56; Adolf Hitler Platz 22, tel. 137-04; św. Gertrudy 1, tel. 136-90; Długa 4, tel. 102-94; Krakowska 9, tel. 102-51; Kazimierza Wielkiego 78, tel. 158-55; Szczepańska 1, tel. 104-02; Kościuszki 18, tel. 139-45; Rakowicka 12, tel. 114-08; Brodzińskiego 1, tel. 221-90.

Świątynie krakowskie.

Kościółek św. Wojciecha.

(Stan) Kraków ma z pośród wszystkich miast polskich najwięcej zabytków budownictwa, świadczących o minionej chwale i świetności. Wieki składały się na to, by na stosunkowo niedużej przestrzeni miasta nagromadzić taką moc cennych budowli.

Najliczniejszą grupę zabytków stanowią świątynie krakowskie, dzięki którym

nazwano Kraków „Polskim Rzymem".

Piotr K. Pruszcz w dziełku „Klejnoty stołecznego miasta Krakowa", wydanem po raz pierwszy w 1647 r., wymienia **65 kościołów i kaplic,** istniejących w Krakowie i na przedmieściach.

Nie wszystkie dochowały się do naszych czasów; dużo z pośród nich uległo zniszczeniu albo zburzeniu, niektóre zostały obrócone na inne cele. **W ostatnich czasach wzniesiono w Krakowie kilka nowych kościołów.** Powstanie tak licznych świątyń w Krakowie, świadczy o wielkiej pobożności fundatorów, którymi byli królowie, możnowładcy, szlachta i mieszczaństwo.

Ludzie przybywający z poza Krakowa poświęcają dużo uwagi kościołom, natomiast ogół Krakowian **mija stare mury świątyń bez większego zainteresowania.** — Jesteśmy z temi zabytkami tak zżyci i obyci, że przechodzimy obok nich prawie obojętnie. A przecież warto, oderwawszy się od trosk życia codziennego, podumać nad tym czy tamtym zabytkiem, zastanowić się nad architekturą, oglądnąć dzieła sztuki wewnątrz kościołów.

Jakież bogactwo stylów roztacza się przed naszemi oczyma! Widzimy styl romański i gotyk i renesans i barok. Architektura licznych kościołów jest wyrazem stylów przejściowych, pośrednich między epoką jednego a drugiego stylu.

Najmniejszym, a zarazem jednym z najstarszych kościołów Krakowa jest **kościółek św. Wojciecha,** stojący w pobliżu Sukiennic. Długosz tak o nim pisze: „Roku 995 Wojciech biskup pragski przybył do Polski. Przez lud i duchowieństwo z wielką czcią i radością przyjęty, czas niejaki w Krakowie bawił, i w Rynku przy wielkim zbiegu ludzi, w języku czeskim dobrze przez Polaków rozumianym, kazania miewał. Ten święty mąż, przez swe apostolstwo oraz cnotliwe życie, taką po sobie u Krakowian pamięć zostawił, iż po chwalebnem męczeństwie jego, w miejscu, gdzie nowe chrześcijany świętem słowem zbawienia w kazaniach posilał, na cześć jego kościół ten wystawili, który do dziś dnia pobożność Polaków ku niemu zaświadcza".

Kościółek wzniesiono zatem w XI. wieku. Inny historyk przekazał nam wiadomość, że św. Jacek miewał w 1223 r. kazania w kościółku św. Wojciecha. Według świadectwa Bielskiego, w 1450 roku św. Jan Kapistran, Włoch z zakonu Franciszkanów, wygłaszał do ludu krakowskiego **kazania po łacinie** przed kościółkiem św. Wojciecha. Inny kapłan tłumaczył kazania na język polski.

W 1611 roku odnowił kościółek **Walenty Fontani,** uczony krakowski. Dalszej przebudowie uległ kościółek w 1778 roku. Kościółek odrestaurowano **ze składek publicznych** w 1863 roku.

Kościółek był zbudowany **w stylu romańskim,** o czem świadczą ciosowe mury, znajdujące sie **pod poziomem rynku,** które przed kilku laty odsłonięto. Dawny próg kościoła leży o 1.65 m poniżej obecnego poziomu. O pierwotnie **romańskim** stylu kościółka świadczy także widoczna od strony ulicy Grodzkiej **górna część portalu,** oraz obramienie okienka w tylnej ścianie prezbiterjum.

W XVII w. przebudowano kościółek w stylu **barokowym,** nakryto go kopułą z t. zw. latarnią i przybudowano kaplicę błog. Wincentego Kadłubka. Z pośród dzieł sztuki kościołek posiada drewniany krucyfiks z XIV w., obraz św. Wojciecha z XVII w. i pacyfikał z relikwiami św. Jana Nepomucena z XV w.

W czasie iluminacji zabytków miasta, latarnię kościółka św. Wojciecha, prześwietla się specjalnym reflektorem. Ostre światło elektryczne daje niezwykłe efekty, jakich nie wywoła oświetlenie latarni przez słońce, lub nawet księżyc.

Kącik bridżowy.

Porozumiewanie się partnerów.

W poprzednim kąciku omówiliśmy sprawę odzywki, a wiec z jaką kartą wolno rozpocząć licytację i jakie gry, w zależności od układu posiadanych kart należy zapowiadać. Obecnie zajmiemy się

sprawą pomocy partnera w licytacji.

Oznaczamy graczy kolejno, jak siedzą, przy stoliku literami A, B, C, D, przyczem gracz oznaczony literą A gra wspólnie z graczem, siedzącym naprzeciw niego, a więc z graczem C, zaś gracz B z graczem D.

Gracz A dał pierwszy odzywkę „jeden" w kolorze. Jak ma sie zachować jego partner, a więc gracz C, gdy przyjdzie na niego kolej. Ma do wyboru, albo:

a) spasować,
b) podwyższyć zapowiedź współpartnera,
c) zapowiedzieć inną grę, przyczem zapowiedź ta może być albo informacyjna, albo forsująca.
d) skontrować grę przeciwników.

Spasuje, jeżeli nie ma karty nadającej się do poparcia współpartnera lub do zapowiedzi innej gry. **Podwyższy** zapowiedź, jeżeli ma podtrzymanie w kolorze partnera oraz jakieś „boki". **Zapowie inną grę,** jeżeli kolor, względnie zapowiedziana przez współpartnera gra mu nie odpowiada, a ma kartę, nadającą się do odzywki i wówczas albo zapowie inną grę informacyjnie, a więc nie przeskakując stopniowej kolejności gier, albo też przeskoczy stopniową kolejność gier o jeden lub nawet dwa punkty, chcąc w ten sposób zaznaczyć, że ma kartę silną i dąży do dogranej, czy też szlemika lub szlema. Jest to tak zwana **zapowiedź forsująca.**

Dla lepszego zrozumienia powyższych uwag, podajemy

przykład licytacji współpartnera:

Gracz A zapowiada „jeden" kier, gracz B pasuje, gracz C ma tylko dwie blotki w kierach, a natomiast 5 pików z dwoma honorami i dość silną karte pozostałą; **zapowie on wtedy jeden pik,** nie przeskakując w ten sposób kolejności gry, ponieważ pik jest kolorem wyższym niż kier. Jeżeli zaś nie ma owgóle kierów, względnie posiada jakiegoś singla, blotkę kier a ma bardzo długie i mocne piki, przy silnych „bokach", wówczas **przeskoczy kolejność gier** i zapowie dwa, lub trzy piki, co będzie oznaczało zniesienie koloru współpartnera i **zapowiedź forsująca.**

Aby partnerowi podwyższyć grę w jego kolorze **należy mieć conajmniej 3 karty w kolorze licytowanym przez niego,** w tem jakąś figurę, naprzykład trzeciego asa, trzeciego króla lub damę, oraz jakieś figury w pozostałych kolorach. Można też podwyższyć grę bez figury w atutach, ale zato należy ich mieć wtedy conajmniej cztery.

Nie należy bowiem zapominać, że według Culbertson'a

można zapowiedzieć kolor także i z czterech, silnych kart,

przy odpowiednim układzie reszty kart i dlatego współpartnerowi nie wolno podwyższać koloru licytowanego przez partnera o ile nie posiada wyżej wspomnianej ilości atutów.

Zdarza się czasem, że gracz otwierający licytację posiada dwa kolory, odpowiednie do odzywki i zalicytuje oba. Współpartner może wtedy wybrać kolor, który mu lepiej odpowiada. Jeżeli posiada on oba kolory w równej ilości, to **pierwszeństwo winien dać temu kolorowi, który był licytowany naprzód przez rękę otwierającą.**

Naprzykład, gracz A licytuje naprzód jedno karo, a później dwa piki, gracz C zaś ma w karcie w pikach dziesiątkę, dziewiątkę i ósemkę, zaś w karach czwórke, trójkę i dwójkę. Powinien on zalicytować trzy karo, a nie piki, ponieważ był to pierwszy kolor licytowany przez współpartnera.

Przelicytowanie koloru partnera w inny kolor lub w bez atu nazywamy zniesieniem. Oznacza ono, że **współpartner nie posiada odpowiedniej ilości kart w kolorze licytowanym,** przy równoczesnem posiadaniu minimum siły na honory (około 1 lewę na honory) i możności gry w innym kolorze, czy w bez atu.

Gdy licytacja jest poniżej dogranej, a ręka odpowiadająca ma do wyboru odzywkę w kolor lub w bez atu, powinna, zdaniem Culbertson'a,

z reguły wybrać odzywkę w kolor.

Zniesienie na bez atu oznacza, że współpartner

a) nie ma dostatecznego podtrzymania dla koloru partnera lub też posiada zrównoważone rozkłady,
b) nie ma koloru do pokazania i
c) zawiera conajmniej jedną z plusem lew na honory.

Naprzykład, jeżeli gracz licytuje jedno pik, a ręka odpowiadająca ma w pikach damę, dziesiątkę, szóstkę, w kierach piątkę, czwórkę, dwójkę, w karach asa, dziewiątkę, piątkę, czwórkę, w treflach damę, trójkę, dwójkę, to wówczas, ze względu na zrównoważone rozkłady **lepiej będzie zalicytować jedno bez atu,** niż dwa pik, mimo posiadania odpowiedniego podtrzymania w piki.

Zniesienie na jedno bez atu jest **licytacją „minimalną", nie „forsującą",** natomiast zniesienie na dwa bez atu, jest odpowiedzią wskazującą na silną rękę, posiadającą 2½ do 3 lew na honory. Skaczące zniesienie na trzy bez atu jest **odpowiedzią bardzo silną** i wskazuje conajmniej na 3½ lew na honory. Jest lekka inwitacja do szlemika.

Zniesienie na kolory są dwojakie:

1) **„forsujące"** (skaczące), sygnalizujące możliwość osiągnięcia dogranej lub szlemika,
2) **zwykłe zniesienie** (nie skaczące), wskazujące tylko na minimalną siłę ręki, wobec czego dla osiągnięcia dogranej partner musi posiadać dodatkowe wartości.

Jeżeli partner (a nie przeciwnicy) otworzył licytacje, to odzywka ręki odpowiadającej, deklarująca inny kolor i o jedno więcej niż potrzeba, jest zniesieniem „forsującym". Zniesienie „forsujące" ma ważne znaczenie ze względu na to, że wtedy **żadnemu z partnerów nie wolno spasować, dopóki nie dolicytują się do dogranej.**

Minimalne wymogi

dla forsującego zniesienia, według Culbertson'a, są następujące:

1) pięciokartowy lub dłuższy kolor, odpowiedni do pokazania. Kolor ten może nie być silny. Posiadając cztery lewy na honory, można pokazać również kolor czterokartowy.
2) conajmniej 3½ lew na honory, lub też trzy z plusem lew na honory, przy posiadaniu solidnego koloru atutowego.

Jar.

Rozdział środków żywności dla ludności nie-niemieckiej w Krakowie.

Kraków, 14 grudnia. **Rozdział środków żywności i artykułów gospodarczych dla nie-niemieckiej ludności w tygodniu od 16 do 22 grudnia 1940 r.** został ustalony przez władze następująco:

Chleb:

Na odcinki kart żywnościowych B 7, 8 i 9. Cena i ilość dla ludności aryjskiej i żydów, jak dotychczas.

Marmelada:

Aryjska ludność otrzymuje za odłączeniem odcinków A 30 i 31 kart żywnościowych po 500 gramów na osobę; żydzi otrzymują za odcięciem odcinków N 17, 18, 19, 20 i 21 kart żywnościowych również po 500 gramów po cenach wyznaczonych.

Przetwory zbożowe i mączne:

Dzieci ludności aryjskiej poniżej 10 lat otrzymują na odcinki kart żywnościowych N 51, 52, 53, 54 i 55 w sklepach rejonowych do sprzedaży cukru po 625 gramów na osobę, w czem połowę kaszy jęczmiennej, a połowę makaronu.

Na odcinki N 22 i 23 dodatkowych kart żywnościowych II wydają właściwe sklepy 625 gramów, w czem po połowie kaszy jęczmiennej i makaronu.

Mąka pszenna:

Ludność aryjska (dorośli i dzieci) otrzymuje na odcinki kart żywnościowych M 24, 25, 26, 27 i N 43 w sklepach rejonowych do sprzedaży cukru po 500 gramów na osobę w cenie zł. 0.70 za kg.

Na odcinki M 5, 6, 7, 8 i N 9 dodatkowych kart żywnościowych II właściwe sklepy wydają 500 gramów mąki pszennej.

Cukier:

Aryjska ludność otrzymuje za odcięciem odcinków Z 16 i 17 kart żywnościowych w rejonowych sklepach po 250 gramów na osobę w cenie zł. 1.45 za kg.

Posiadaczom dodatkowych kart żywnościowych II wydają właściwe sklepy za odłączeniem odcinka Z 16 — po 125 gramów cukru.

Cukierki:

Dzieci aryjskie poniżej lat 10 otrzymują za odłączeniem odcinka N 33 kart żywnościowych w rejonowych sklepach do sprzedaży cukru po 150 gramów na dziecko w cenie zł. 6 za kg.

Jaja:

Posiadaczom dodatkowych kart żywnościowych II za odłaczeniem odcinka N 21 wydaja właściwe sklepy po jednem jaju w cenie urzędownie ustalonej.

Mięso:

W nadchodzącym tygodniu otrzymują mieszkańcy aryjscy w okręgach miejskich VI, VII, VIII, IX, X i XI za odłączeniem odcinków F 20 i 21 kart żywnościowych po 250 gramów na osobę.

Wódka:

Na karty żywnościowe dla dorosłych aryjczyków odcinek N 33 wydawaną będzie od środy dnia 18 grudnia br. wódka po ½ litra na osobę po cenie Monopolu.

Sklepy sprzedaży uwidocznione są na tablicach urzędowych w Ratuszu, Urzedach Obwodowych, względnie ich Ekspozyturach.

Świece choinkowe:

W sklepach rejonowych do sprzedaży cukru można otrzymać na zielone karty poboru węgla 6 świec w cenie po 3, 4 i 5 groszy za sztukę. Przy sprzedaży świec powinien sklep rejonowy kartę węglową na odwrocie pieczęcią firmową ostęplować.

Margaryna:

Posiadacze dodatkowych kart żywnościowych II otrzymują za odcięciem odcinka N 14 w filialnych sklepach Małopolskiego Związku Mleczarskiego: ul. Długa 27, Lwowska 2, Rakowicka 2, oraz Sienkiewicza 2 po 125 gramów.

Środki do mycia i prania:

Ludność aryjska (dorośli i dzieci) otrzymuje w rejonowych sklepach po 1 kawałku mydła toaletowego i 1 paczce proszku mydlanego na osobę za odłączeniem odcinka N 34; żydzi otrzymują po 1 kawałku mydła toaletowego i 1 paczce proszku mydlanego na 2 osoby za odcięciem odcinka N 22. Cena zł. 0.40 za kawałek mydła toaletowego, a zł. 0.70 za paczkę proszku mydlanego.

STAN WODY NA WIŚLE wynosił w dniu 14-go bm. w Krakowie minus 290, w Zawichoście plus 117.

Potworne czyny nieszczęśliwych obłąkańców.

Położenie obłąkanego w dawnych czasach. — Dzisiejsza opieka prawna. — Krwawe plony szaleństwa. Tylko wspólna akcja może doprowadzić do złagodzenia tragicznych wypadków.

Kraków, 13 grudnia.

Mieszkańcy ul. Friedleina są do dnia dzisiejszego pod wrażeniem straszliwego dramatu, jaki się rozegrał w jednem z tamtejszych mieszkań. Oto, jak opisywał „Goniec" z dnia 11 grudnia br., szaleniec, któremu jako bezdomnemu i bez środków do życia udzielono gościny, zadaje młotkiem ciężkie rany gospodyni i jej dzieciom. Jednemu z dzieci wlewa benzynę do ust i usiłuje ją podpalić.

W dawnych kronikach czytamy

opisy podobnych wypadków.

Jednostki, dotknięte chorobą obłąkańcza, były jednak wtedy w innem położeniu. Budziły one szczególną odrazę i mówiono o nich, że **zostały nawiedzone przez „nieczystą siłę".** Medycyna stała na bardzo niskim poziomie; lekarz, który mógłby się poznać na chorobie — nie było. **I los obłąkanego był poprostu straszny.** Ludność posądzała nieszczęśliwego o **porozumiewanie się z szatanami.** Wypowiadane przez niego wyrazy lub zdania bez żadnego sensu, przyjmowano jako dowód przestawania z wrogami wiary.

Prowadzono „nawiedzonego" pod krzyż i kazano mu się modlić; bity i szarpany przez ciemny, zabobonny i rozjuszony motłoch, nie rozumiał nawet, czego od niego żądają. Wtedy jako bluźniercę według odwiecznego zwyczaju wleczono go przez wieś lub miasto, bito kijami, a **wreszcie na śmierć kamienowano.** Relacja pewnego sądu z roku 1542 głosi: „A iż ów Baltus z pianą i wielkim krzykiem od wiary się odpierał i wyzwiska nie żeby godne opisania czynił, lud pod krzyżem zgromadzony tegoż Baltusa ciskaniem kamieni zdrowia srodze pozbawił."

Często obłąkany, szczególnie kobieta, wyrwawszy się z opieki domowej, uczyniła coś przeciwnego obyczajom, co ludzi gorszyło. Nadto zdarzało się, iż taki chory pod wpływem szału targnął się na kogo i krwi mu upuścił. Wtedy **pociągano go do odpowiedzialności narówni ze zdrowym winowajcą.** Kary wymierzane na obłąkanych, często kończyły się torturami, chłostą, a w najlepszym razie „wyświeceniem" czyli wypędzeniem z miasta lub wioski.

I wiele upłynęło czasu, zanim postęp wiedzy lekarskiej chorobę tę należycie określił. Pomimo to nietylko w krajach zupełnie kultury pozbawionych, lecz i u nas

całe chmary gawiedzi latały za obłąkanym,

drażniły go, obrzucały błotem i śmieciami, bawiąc się jego strasznem nieszczęściem.

Nie lepiej było i w innych krajach. Panowie np. francuscy z dawnych czasów ciężko obłąkanych bliźnich nabywali na własność od ich rodzin i **używali dla rozrywki własnej i sproszonych gości.** Kronikarze XV stulecia piszą, iż „rycerz Paweł z Merlé w Normandji utrzymywał na swoim dworze czterech „nawiedzonych", którzy ze względów bezpieczeństwa byli przykuci łańcuchami do ścian sali gościnnej. Ci obłąkani, przyprowadzani przez służbę do stanu szaleństwa, wyli po zwierzęcemu i odzież na sobie darli, czem rozbawieni goście, rzucali im odpadki jadła, które chorzy jak dzikie zwierzęta łakomie pożerali".

Wszystko to świadczy, w jakim nie do pozazdroszczenia stanie pozostawali wszędzie ci nieszczęśliwi.

Dziś istnieją szpitale dla obłąkanych.

Uczeni lekarze obmyślili ulgi dla tych chorych. W niektórych krajach istnieją wsie, których mieszkańcy od dawnych już lat przyjmują obłakanych na mieszkanie i całkowite utrzymanie. Nauczyli się chodzenia koło chorych i za umówionem wynagrodzeniem otaczają pacjentów czujną i troskliwą opieką.

Obłakańcy są dzisiaj za swoje czyny nieodpowiedzialni. Bezwzględna odpowiedzialność za skutek, to jest niezależnie od stanu umysłowego sprawcy w chwili dokonania czynu utrzymała sie jednak w niektórych krajach kulturalnych **do naszych czasów.** I tak w Japonji, według systemu prawnego Tokugawa, sprawca zabijajacy w ataku szału (obłędu)

odpowiada za czyn i podlega karze śmierci.

W Chinach nakazuje prawo **udusić obłąkanego,** który zabije dwie osoby. Nasz kodeks karny przewiduje względem obłąkanych t. zw. **środki zabezpieczające,** t. j. takie, które maja na celu zabezpieczyć społeczeństwo przed sprawcą, względnie także sprowadzić poprawę tegoż sprawcy. Takiemi środkami zabezpieczającemi sa: umieszczenie w zamkniętym zakładzie dla psychicznie chorych, umieszczenie w zakładzie leczniczym, odpowiednim dla leczenia nadużywania napojów wyskokowych lub innych środków odurzających, umieszczenie w domu pracy przymusowej lub w zakładzie dla niepoprawnych, orzeczenie utraty praw rodzicielskich lub opiekuńczych i t. d. **Kodeks zajmuje się jednak obłąkanymi dopiero wtedy, jeśli ci wejdą w kolizję z prawem.** Natomiast mało robi się u nas tak ze strony domowników chorobą nawiedzonego, jak również ze strony społeczeństwa w kierunku zabezpieczenia się, aby uniemożliwić choremu umysłowo popełnienie jakiegoś szaleńczego czynu, który niejednokrotnie uderza nas swą ciężkością, niezwykłością i potwornością. A należałoby właśnie rozwinąć czynności prewencyjne, uniemożliwiające choremu wchodzenie w kolizję z prawem.

I cóż się wskutek tego dzieje? Oto już kilka lat przed obecną wojną kroniki notowały bardzo często tragiczne wydarzenia i różnego rodzaju nieszczęścia, które powodowały osobniki epileptyczne lub psychopatyczne. Ileż to straszliwych dramatów rozgrywało sie zwłaszcza na wsi — na tle braku opieki nad umysłowo chorymi!

Puszczali z dymem całe wsie i dokonywali różnych zbrodni.

Z drugiej strony ludność zapadłych wsi i osiedli, wierząca jeszcze dzisiaj w rozmaite czary, zabobony, w związek człowieka z djabłem, znęcała się niejednokrotnie nieludzko nad jakąś chorą umysłowo, czy też cierpiącą na jakieś urojenie histeryczne jednostką. I widziano nieraz **obrazy, przypominające średniowiecze.** Oto rodzina pęta sznurami chorego, przywiązuje w chlewie lub w stajni do ściany na długie czasy, albo bije go do nieprzytomności w celu wypędzenia z niego djabła i t. d.

Do jakich czynów zdolni są epileptycy, wskazuje nam wypadek, który wydarzył się swego czasu w Skołem. Niejaka rodzina Tyczyńskich posiadała w swem gronie 21-letniego syna Karola, epileptyka. Rodzice wydali na leczenie nieszczęśliwego chłopca sporo pieniędzy, jednak bez skutku. Umieszczenie go w szpitalu było dla braku miejsc uniemożliwione. I piękny ten niegdyś i silny chłopak zamienił się, wskutek postepu choroby, w potwora o nieokiełzanych instynktach. Zaczął się odgrażać rodzicom, że im wyprawi „noc św. Bartłomieja", że zarżnie ojca jak barana. Uroił sobie bowiem, że rodzice czyhają na jego życie. Nikt jednak nie przypuszczał, aby pogróżki epileptyka w stosunku do rodziców należało brać poważnie.

Lecz oto w mrokach pewnego wschodzącego poranku rozległy się w mieszkaniu Tyczyńskich przeraźliwe krzyki i wołania o pomoc. Słychać było naprzód rozpaczliwe jęki kobiety, a wkrótce potem przejmujące wołanie mężczyzny. I istotnie rozgrywała się w tej chwili

straszliwa scena.

Ogarnięty atakiem szału Karol **rzucił się na swoich rodziców z potwornem rzężeniem i charczeniem,** piszcząc raz po raz wysokim, obłąkańczym głosem. Z dzikim wzrokiem szaleńca **zadawał cios po ciosie.** Krzyki stawały się z każdą chwilą coraz słabsze i wkońcu jęki, wzywające pomocy umilkły. Matka bowiem z kilkoma ranami na głowie, zdołała uciec przez okno, ojciec zaś zdołał po zaciętej na śmierć i życie walce opanować furję swego syna.

Epileptyk z pianą na ustach atakował zaciecie, wywijając wielkim, pokrwawionym nożem na prawo i lewo. Lecz siły jego powoli się wyczerpywały. I padł wreszcie z wielkim, bełkotliwym krzykiem na ziemię w drgawkach napadu epileptycznego. Jak później opowiadano, w przeddzień zbrodni był on szczególnie podrażniony i wałęsał się przez cały dzień z kąta w kąt. Zaledwie jednak zapadł zmrok, ułożył się w ubraniu na posłaniu i zasnął. Dopiero wczesnym rankiem, gdy pierwsze blaski dnia zaczęły przerzedzać mroki nocne, zerwał się ze snu, aby przystąpić do krwawego dzieła i wykonania szaleńczego planu.

I jeszcze jeden rys charakterystyczny epileptyką. **Obdarzał mianowicie szczególną miłością jedynego brata, małego 6-letniego Tadka,** o której nie zapomniał nawet w chwili chorobowego ataku. Szalejąc z nożem w ręku, krzyczał równocześnie do malca: „Nie bój się, braciszku, tobie nic złego nie zrobię, ich zaś wymorduję, bo tak mi się chce!".

Powyższe wydarzenie jest dowodem, że **warjat jest niebezpieczny nietylko dla cudzego życia czy mienia, lecz również przedstawia niebezpieczeństwo dla swych najbliższych.** W braku szpitali dla psychicznie chorych opieka nad nim oraz dozór ustawiczny, zwłaszcza, gdy chory jest niebezpieczny dla otoczenia, **należy do domowników.** U nas pozostawia się mu zupełną wolność i swobodę. Nikt się o niego nie troszczy. Przydaliby się i u nas, szczególnie po wsiach, opiekunowie, którzy przyjmowaliby za opłatą takich chorych na mieszkanie i pod ciągły nadzór. W wypadkach ciężkich i groźnych powinna pełnić nocami wartę przy danym osobniku cała gromada kolejno po 2 lub 3 osoby. Wreszcie obowiązkiem społeczeństwa jest **energiczne zwalczanie alkoholizmu,** ponieważ znaczna część chorób umysłowych spowodowana jest alkoholizmem.

I. W.

„W trosce o naszą garderobę".

W czasach, kiedy tak trudno o kupno czegoś nowego, a w szczególności materjałów, gdy ograniczone budżety do minimum nie pozwalają nam na sprawianie wielu rzeczy, warto powiedzieć **kilka słów o sposobie, w jaki powinniśmy obchodzić się z naszą garderobą.**

Często słyszy się narzekania, że moja sukienka zbyt prędko straciła świeżość, że obecnie jest już właściwie bez fasonu, pończochy zbyt szybko się podarły a ubranie to, które noszę do biura jest zmięte i nieporządne. Jakkolwiek nie da się zaprzeczyć, że coraz trudniej o dobre gatunki, pamiętajmy, że wina nie zawsze leży po stronie fabrykantów czy dostawców. Poprostu **niedobrze obchodzimy się z naszemi rzeczami.**

Sposób w jaki nakładamy, czy zdejmujemy kapelusz, powoduje niejednokrotnie, że już po kilku dniach jest on powyginany i zmienia zupełnie swój pierwotny wygląd. **Uwaga ta dotyczy szczególnie panów,** którzy w sposób często lekkomyślny rzucają swe okrycie głowy, gdzie popadnie, a więc począwszy od wieszaka a skończywszy na krześle, na który wskakuje zwinnemi podskokami przemiły Rolfus czy pieszczotka Aza i wtula się rozkosznie wraz ze swym rozkosznie brudnym pyszczkiem w głębie pilśniowego cylinderka.

Podobnie dzieje się **z sukienkami pięknych pań.** Z nowej sukni jest pani bardzo zadowolona, ale zdjąwszy ją nie powiesi odrazu w szafie, lecz rzuci na poręcz krzesła. Chowając nie ułoży porządnie na obu ramionach wieszaka, przez co suknia prędko się powyciąga, będzie z jednej strony dłuższa jak z drugiej i na ramieniu zacznie odstawać itp.

To samo odnosi się **do pantofelków,** z któremi trzeba sie starannie obchodzić. Pamiętajmy, że porządny i czysty wygląd bucika uzyskamy wtedy tylko, jeżeli same będziemy o nie dbały. Jeżeli mamy służącą, niechże ona zajmie sie porządnym wyczyszczeniem obuwia z błota i kurzu, **reszta należy już do nas.** Zapewne znajdą się w domu jakieś stare, przyniszczone rękawiczki, któremi zabezpieczamy od zniszczenia ręce, możemy wtedy przystąpić bezpiecznie do drugiej części, niesłychanie ważnej, mianowicie pastowania i polerowania obuwia. Należy nadmienić, że tylko gatunkowo dobre kremy i pasty zapewnią nam

pończochy. Tu należy pamiętać, że inne pończochy nosi się do obuwia sportowego, a inne do pantofelków wizytowych czy też wysokich zimowych botów. Cienka jedwabna pończocha włożona do cięższego sportowego bucika, musi się odrazu podrzeć. Przedewszystkiem zaś zapomina się o tem, że **pończochy trzeba codzień zmienić i upiać.** Woda i mydło niszczą o wiele mniej, aniżeli kurz i pot. Prać i wyciskać z mydła należy bardzo ostrożnie i **nigdy nie prasować.** Dobrze jest tu, zupełnie nowe pończochy zanurzyć w przestałej wodzie i włożyć je dopiero po wysuszeniu.

Dla wzmocnienia oczek dolewamy **kilka kropel octu** a przekonamy się, że pończochy staną się odporniejsze i przetrwają dłuższy okres czasu niż normalnie.

(Femina).

Rady na czasie.

Jak prać białe irchowe rękawiczki?

Na 1 litr wody łyżeczkę stołową oleju stearynowego (do nabycia w składach aptecznych) i jedną łyżkę stołową amonjaku i pierze się w tym roztworze rękawiczki wciągnięte na ręce. Następnie zdejmuje się je z rąk, nie płukając poprzednio wyciska się i suszy rozłożone lub zawieszone na patyczkach z drzewa. Pamiętać należy przy suszeniu, aby rękawiczki umieszczone były zdaleka od pieca. W ten sposób wyprane rękawiczki będą śnieżno-białe.

Połysk z czarnych materjałów wełnianych usuwa się przez natarcie wodą z amonjakiem i następnie prasowane przez płótno bez dosuszania.

Jedwabie ciemne, bronzowe, czarne lub granatowe odświeża się przez pocieranie gąbką umaczaną w herbacie i następne prasowanie.

Jaśniejsze jedwabie uzyskuja przez zwilżenie octem z wodą i prasowanie lekką apreturę i odświeżenie koloru.

Małe zadarcia w wełnie ceruje się włosem lub też podlepia w następujący sposób: pod zadarte miejsce podkłada się z lewej strony kawałeczek tego samego materjału, następnie troszkę większy kawałek papieru gutaperkowego i przyprasowuje się gorącem żelazkiem. Miejsce zadarte będzie nie do poznania.

Dział tekstylny Krak. Wystawy Wzorów.

Pomimo, że odpadły okolice tak obfitujące w przemysł tekstylny w pobliżu Łodzi i Bielska, to jednak posiada Generalne Gubernatorstwo na swoim terenie **dosyć pokaźny przemysł tekstylny,** którym warto się zająć, a którego działalność widzimy na pierwszych Targach Wzorów Krakowskich.

Przyjrzymy się stoisku **tkalni lnu i konopi,** znajdującej się w okolicy Głogowa. Okazuje się, że wśród wyrobów tej placówki znajduje się płótno na ubrania, krepa płócienna, że wyrabia ona płócienne ścierki i materjały drelichowe, płótno na materace i na leżaki, ale również płótno na żaluzje, na worki i służące do prac tapicerskich. Ciekawem jest zauważyć, w jak rozlicznych postaciach służą len i konopie gospodarstwu ludzkiemu.

Ale ciekawą jest również **wystawa wyrobów sznurkowych,** wśród których znajdujemy zarówno grube sznury, służące do uprzeży, jak i sznury do zawieszania bielizny oraz liny okrętowe. Podczas gdy wyroby sznurkowe posiadają tradycyjny szary kolor, to wyroby z lnu i konopi urozmaicone sa najrozmaitszemi wzorami i kolorami.

Osobnym rozdziałem jest tutaj **pokaz męskiej i kobiecej bielizny.** Jedwab charmeuse, wełna używana do t. zw. koszulek Jägera i makko, to surowce. Z Tomaszowa i Częstochowy przychodzą olbrzymie

sztuki surowców, niemniejsze szpule nici, a w Krakowie przerabia sie je na pełne fabrykaty.

Oczom naszym przedstawia się cała gama koszul dziennych, nocnych „niewymownych" części garderoby i t. d. Pozatem znajdujemy tam koszule sportowe, pullovery z wełny, różne bluzki damskie i t. d.

Wełna panuje na pierwszem miejscu w tej dziedzinie: powstają z niej niezliczone suknie, pończochy, skarpetki, rękawiczki, pullovery, czy wkońcu kamizelki. W większości wypadków są one utrzymane w spokojnym charakterze i niema nic, coby wybiegało poza pewien ładny szablon.

Ważne miejsce zajmuje **stoisko tkactwa** domowego z Korczyna w okolicy Krosna. Jest to wzór tej pracy chałupniczej, która nieraz produkuje bardzo udatne i praktyczne rzeczy. Płótno surowe, adamaszek, oto zasadnicze wyrobnicze wyroby tego przemysłu. Najbardziej dopytuje się publiczność o **bieliznę pościelową i ręczniki.** Ale pozatem również duże jest zapotrzebowanie na adamaszek, gdyż z niego wyrabiają bieliznę stołową.

Oczywiście, że zwiedzające wystawę kobiety najchętniej przygladaja się stoisku, które demonstruje nam **niezliczone gatunki futer,** chociaż po większej części są to skórki królicze, z których dzięki niezwykłym sztuczkom magicznym udaje się sfabrykować bibrety, selskiny, srebrne króliki i nurki. Mniejsza rolę grają źrebaki, tchórze, gronostaje, chociaż i one są tutaj reprezentowane. Wkońcu należy wspomnieć o lisie, którego spotykamy tutaj w stanie autentycznym, a obok niego imitowanego niebieskiego lisa. Obok królika gra w tym przemyśle dużą rolę owca, której futerko pięknie wyprawione nadaje się do sporządzenia różnych ciepłych płaszczy i futer. Najwięcej tych skórek dostarcza okolica Zakopanego, jak również inne górskie okolice.

Tak w grubszych zarysach przedstawiają się najważniejsze stoiska przemysłu, służącego potrzebom domowym i garderobie.

Kronika żałobna.

(Stan) **Kraków,** 14 grudnia. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: Z Kalicińskich **Stanisława Swibowa,** żona emer. dyrektora szkoły, lat 62; z Gębków **Aniela Czulakowa,** żona mistrza piekarskiego, lat 42; **Julja hr. Sumińska; Marcin Stefański,** emeryt Zarządu Miejskiego, lat 82; **Jan Ziemiański,** emer. podurzędnik pocztowy, lat 74; **Jan Szpórna,** były kupiec, lat 88; **Stanisław Dabrowa Kostka,** ziemianin, dyplomowany agronom, b. prof. szkół rolniczych, b. dyr. Syndykatu Rolniczego w Krakowie, lat 67; **Antoni Ekier,** emer. st. rewident Miejskiej Izby Obrachunkowej i **Dominik Marek,** majster ciesielski, lat 66.

Obowiązek meldowania się dla żydów w Lublinie.

Lublin, 14 grudnia. Od dnia 1 grudnia 1940 wprowadzono powszechny obowiązek meldowania sie dla żydów, według którego wszyscy żydzi, nie mający stałego zajęcia, muszą się co tygodnia meldować w oznaczonych placówkach urzędowych.

Żydzi, którzy przy kontroli nie przedłożą nowego dowodu pracy, względnie nie mają zaznaczonego w nim meldunku tygodniowego, doprowadzani będa do obozów pracy przymusowej.

Okazja robi złodzieja.

(ke) **Kraków, 14 grudnia. Sąd niemiecki w Krakowie skazał 41-letnią Rozalję Drachowską za kradzież na jeden rok więzienia i pozbawienia honorowych praw obywatelskich na 3 lata.**

Oskarżona podawała się za „pracownię okolicznościową“, a przytem posiadała umiejętność budzenia współczucia wśród bliźnich. Podczas pobytu w szpitalu poznała pewną Niemkę, która później przyjęła ją na posadę stróżowej. Szybko jednak nastąpiło rozczarowanie, gdyż Drachowska wcale nie okazała wdzięczności, ale natomiast potrafiła ukraść skórę na buty i bieliznę wartości 300 zł., poczem wydaliła się. Przez długi czas poszkodowani nie mogli odnaleźć śladów swej stróżowej, aż wreszcie spotkali ją na ulicy i wówczas Drachowską dosięgła ręka sprawiedliwości.

Miasteczko Działoszyce zamknięte dla ruchu ludności.

Miechów, 14 grudnia. Wobec stwierdzenia kilkunastu wypadków duru brzusznego w Działoszycach w powiecie miechowskim wśród ludności żydowskiej, **władze zamknęły ruch dla ludności w mieście na przeciąg sześciu tygodni.**

Targi zostały odwołane, jak również wszystkie sklepy i handle zamknięte. Do miasta mogą przyjeżdżać lub wyjeżdżać z niego tylko soby, posiadające zaświadczenia lekarskie o dokonanym szczepieniu ochronnem. Przeszło 50 procent ludności Działoszyc stanowią żydzi.

Sprzedawali psie mięso zamiast baraniny.

Częstochowa, 14 grudnia. Kilka dni temu przybyli do mieszkania Agnieszki C. zamieszkałej w Częstochowie, Zacisze, dwaj nieznani osobnicy, którzy zaofiarowali jej do kupna pewną ilość mięsa baraniego. Ze względu na dosyć niską cenę i w przekonaniu, że mięso oferowane jest rzeczywiście baranie, kupiła kobieta 3 kg.

Podczas przygotowywania obiadu jednak nasunęły się łatwowiernej gosposi pewne podejrzenia co do tej rzekomej baraniny. Poradziła się więc sąsiadek, które po dokładnem obejrzeniu mięsa stwierdziły, że jest to poprostu psie mięso, które pomysłowi oszuści sprzedali jej za baraninę. — Wobec licznych wypadków sprzedawania „pod ręką“ przez różnych przygodnych handlarzy, mięsa i innych środków żywności, fakt ten może posłużyć za przestrogę.

Skradł portfel i wyskoczył z pociągu.

Warszawa, 14 grudnia. Onegdaj w czasie zamieszania, powstałego w pociągu warszawskim na stacji Dęblin, skradziono pewnemu pasażerowi z Wawra portfel z gotówką i różnemi dokumentami. Gdy ten zorjentował się, że został okradziony przez kieszonkowca, zwrócił się do obecnych w przedziale z apelem o zwrot portfelu z dokumentami, bez gotówki.

Apel jednakże pozostał bez skutku. Wówczas pasażerowie przedziału postanowili zrewidować się nawzajem i tym sposobem znaleźć złodzieja. W tej samej chwili pociąg zwolnił biegu, a złodziej otworzył błyskawicznie drzwi i wyskoczył z będącego jeszcze w biegu pociągu, poczem ukrył się w niedaleko położonym lesie. Wszczęty natychmiast pościg, ze względu na panujące ciemności, nie dał pozytywnego rezultatu.

Przegląd filmowy.

Kraków, 14 grudnia.

Z ostatnich premjer w kinoteatrach krakowskich na wyróżnienie zasługują „Jeden z nas musi zginąć“ w **„Sztuce“** oraz „Strzał na scenie“ w **„Wandzie“**. Są to filmy detektywiczno-kryminalne, trzymające widza w napięciu od początku do końca. W **„Uciesze“** mamy wznowienie doskonałego filmu muzycznego „Nieśmiertelny walc“, a w niedawno otwartem kinie **„Stella“** przypomniano nam pełen dramatycznego napięcia film z wystawy paryskiej „Zatarte ślady“. Kino **„Atlantic“** zamknięte jest z powodu przebudowy do dnia 20 grudnia.

Jeden z nas musi zginąć.

(w) Gdy dwóch mężczyzn kocha jedną kobietę — wtedy jasnem jest, że „jeden z nich musi zginąć“. Jakżeż łatwo jest zabić człowieka, gdy okręt posuwa się nocą wśród szalejącej burzy? Oto jest punkt wyjścia dramatu, wyświetlanego obecnie w kinie **„Sztuka“**.

Zagadka kto zabił kapitana okrętu pozostaje niemal do końca niewyświetlona. Podejrzenia kierują się w stronę rozmaitych osób, aż wreszcie właściwy sprawca sam wymierza sobie sprawiedliwość. Wrażenie potęgują przejmujące sceny burzy na morzu w ową noc, kiedy wydarzyła się tragedja.

Na podkreślenie zasługuje również reżyserskie ujęcie filmu, w którym akcja istotna jest przeplatana wspomnieniami bohaterów, wyjaśniającemi tło zagadki. Role męskie filmu powierzono trójce doskonałych aktorów. Są nimi **Albrecht Schoenhals** (kapitan), **Rene Deltgen** (pierwszy oficer) i **Willy Birgel**. Każdy z nich stworzył doskonale zarysowaną postać, oddającą istotne zamiary autora scenarjusza. Główną rolę kobiecą kreuje **Lida Baarova**, a samo to nazwisko mówi już za siebie. Osobisty czar artystyki łączy się w nierozerwalną całość z talentem aktorskim. Także i drugoplanowe postacie zostały dobrze ujęte i opracowane.

Niespodziankę stanowi zakończenie filmu, kiedy wśród największego napięcia dramatycznego okazuje się, że rzekomo zabity kapitan okrętu został uratowany. Efekt końcowy osłabia zatem przenikliwe wrażenie zbrodni i tragizmu, jakie wynosi się po dramatycznej scenie na morzu w czasie burzy.

Nad program wyświetlono dobry tygodnik dźwiękowy nr. 17 aktualności z Gen. Gubernatorstwa.

„Strzał na scenie“.

(Dr. K.) Kino **„Wanda“** wyświetla od piątku film p. t. „Strzał na scenie“, w którym każdy miłośnik kina znajdzie coś ciekawego. Dobra muzyka i piosenka, scena i kulisy, miłość i intryga, zazdrość, zabójstwo i śledztwo, postać carowej Katarzyny II, jej świta, rosyjski balet, oto ciekawe momenty.

Miła **Annellese Uhlig** znana nam już z filmu „Tancerki“ darzy nas dobrą i niewymuszoną grą, w której sekunduje jej bez zarzutu **Gustaw Knuth**. Postać inspicjenta teatralnego, poczciwiny sangwinika, jest tak zabawną i naturalną zarazem, że zasługuje na specjalną wzmiankę.

Sama fabuła jest zaczerpniętą rzec można wprost z życia. Pewna śpiewaczka dowiaduje się, że jej ukochany jest „motylem-wietrznikiem“ i darzy miłością inną artystkę, której, jako finansowy protektor teatru, oddaje główną rolę w operetce „Carowa Katarzyna“. Kiedy jednak jego nowa wybranka zdradza go bezceremonjalnie, zabija ją.

Po dokonaniu zbrodni zjawia się natychmiast u swej dawnej przyjaciółki i stara się skłonić ją do fałszywych zeznań, by zdobyć dla siebie alibi. Ta jednak odmawia mu wręcz. Nie może jednak pogodzić się z myślą, że ten, którego ongiś kochała, posiada tak podły i przewrotny charakter. Kończy więc samobójstwem, stwarzając mimo wszystko pozory swej winy, aby jemu sławnemu śpiewakowi nie psuć karjery.

Nad program wyświetlano **tygodnik z aktualnych wydarzeń na terenie Generalnego Gubernatorstwa**, w którym oprócz malowniczych strojów naszych górali, nastrojowych obrazków z Częstochowy, fragmentu ukr. prawosławnego pogrzebu, oraz ciekawych fabryk pieniędzy i zwłaszcza zapałek, znalazło się m. in. coś interesującego i dla naszych dzieciaków, a mianowicie zabawki od św. Mikołaja. Pędzą miniaturowe auta i kolejki, miś i laleczka.

„Nieśmiertelny walc“.

(Jo) Czar Wiednia, jego wysoka kultura i pogoda na codzień, naturalne piękno i zamiłowanie do sztuki, subtelny wdzięk, pulsujące tetno niezliczonej ilości form uśmiechów życia — oto reminiscencja minionych lat, które zostały jeszcze w nieśmiertelnych walcach Jana Straussa. W walcach tych słyszymy szept błękitnego Dunaju, echa lasku Wiedeńskiego, śpiew ptaków, szmer rozkwitających liści kasztanów, perlisty śmiech pięknych Wiedenek, musujące życie jak szampan w kryształowych puharach.

Ten obraz cesarskiego Wiednia daje nam w zupełności film grany obecnie w kinie **„Uciecha“**. Reżyser wskazuje widzowi umiejętnie drogę wzlotów i zniechęceń genjalnego kompozytora, życie artysty i prozę codzienności, z jednej strony ustosunkowanie się lekceważące świata protektorów i naukowców do „grajków“, z drugiej entuzjazm tłumów i olbrzymią popularność.

Widzimy Jana Straussa w dostatku, ale została pominięta droga jego popularności, którą mu utorowali ludzie prości, robotnicy fabryczni, rzemieślnicy, którzy idąc rano do pracy urozmaicali sobie drogę gwiżdżąc walce komponowane na poddaszu przez uznanego później za genjusza Jana Straussa, przyjaciela Brahmsa. Przepiękne walce Straussa otworzyły mu salony wiedeńskie i zyskały nieśmiertelność nietylko w historji muzyki, ale tańca i Wiednia.

Film **„Nieśmiertelny walc“** jest odpoczynkiem, chwilą zapomnienia o smutnych obecnych czasach. Świetna gra aktorów, doskonała technika reżyserska, humorystyczne sytuacje, miłość i rywalizacja, poezja i proza — a całość pogodna, wpleciona w czarodziejskie melodje straussowskich walców, w świetnem wykonaniu orkiestry wiedeńskiej, składa się na miłe i niezapomniane wrażenie u widzów.

„Zatarte ślady“.

(Jer) Wiek XX! Dzięki jego technice wyobraźnia nasza zostaje przeniesiona na Wystawę Światową w Paryżu w roku 1867, gdzie wśród rozbawionych tłumów poznajemy uroczą **Krystynę Soederbaum** w roli Seraphine Lawrence. Przybywa ona z Kanady ze swoją matką, która po 20 latach nieobecności wraca do ojczyzny. Przeznaczenie jednak pokrzyżowało jej plany i Seraphine, która przychodzi do hotelu matki na drugi dzień, nie zastaje po niej żadnych śladów. Czy morderstwo? W rozwiązaniu tej tajemnicy nie może pomóc Seraphine nawet dr. Fernand Morot, gdyż jest zobowiązany do milczenia przez prefekta policji francuskiej.

Po wielu jednak burzliwych przejściach dowiaduje się Seraphine, dlaczego śmierć jej matki była tajemnicą państwową. Jako rekompensatę po jej śmierci otrzymuje Seraphine od Losu w darze miłość dra Morota, którego wdzięczną rolę odegrał **Fritz van Dongen**.

Film ten grany w kinie „Stella“ p. t. „Zatarte ślady“ od początku porywa widza swą żywą akcją i nasuwa myśl, że życie mimo swych przykrych niespodzianek i kataklizmów płynie dalej i pozostawia po sobie „zatarte ślady“.

Ponadto jako naprogram ciekawy tygodnik z terenu Generalnego Gubernatorstwa.

Śmierć pod kołami samochodu.

Radomsk, 14 grudnia. — Pewien 12-letni chłopiec uwiesił się na jednej z ulic Radomska z tyłu wozu wieśniaczego. W pewnej chwili zeskoczył on na jezdnię, chcąc przejść na chodnik W tej samej chwili nadjechał niespodziewanie samochód osobowy i chłopiec wpadł pod jego koła, ponosząc śmierć na miejscu. Zwłoki odstawiono do kostnicy szpitala.

(Jo) **SAMOBOJSTWO.** Z piątku na sobotę w nocy przy ul. Piekarskiej 19, robotnik Misiaczek Franciszek, lat 55, zażył w celach samobójczych nieznaną truciznę. Zawezwany lekarz Pogotowia po przepłukaniu żołądka polecił odwieźć go do szpitala św. Łazarza.

JERZY RACKI.

Strzały w podziemiu

21)

— Tak, tak, myślałem już o tem. Badaliśmy wspólnie z inspektorem Kręcickim sprawę tych biletów wizytowych, ale niestety nie dało się nic stwierdzić. Wszyscy, którzy je otrzymali, oddali je podczas tej uroczystości posterunkowym. Z ogólnie wydanych wtedy sześciu biletów, pięć zostało w raporcie komendanta oddziału, brak jest jednego. Oczywiście dzisiaj jest wykluczonem stwierdzić, kto tego biletu nie oddał, względnie kto go ukradł. W każdym razie radca magistratu Bolec zeznał, że oddał go wraz z dyrektorem Ostermanem, od radcy województwa i wiceprezydenta odbierał bilety sam komendant, a emeryt Bożarski i przedstawiciel konsulatu holenderskiego także oddali równocześnie swe bilety. Jeden potwierdził zeznania drugiego. Nie udało się zatem nic wyjaśnić.

— Mamy więc sześć teoretycznie podejrzanych osób. Idźmy dalej. Inspektor Kręcicki wieczorem był w klubie i wspominał o planowanej na noc akcji. Kto wtedy był przy tej rozmowie?

I to ustaliliśmy. Był z poprzednio wymienionych przedstawiciel konsulatu holenderskiego, dyrektor Osterman i radca Bolec.

— A zatem już tylko trzy osoby. Pozostaje jeszcze jedna okoliczność, która mogłaby naprowadzić nas na ślad jeśli nie przywódcy bandy, to w każdym razie wybitnego jej członka. Myślę o tej wizycie u sekretarza „Nadziei“. Zginęły wtedy klucze, które w dziwny sposób znaleziono w toalecie. A propos. Czy odebraliście klucze tam, wtedy w podziemiach?

— Nie. Herszt uciekł z kluczami. Przeszukaliśmy wszystkie warsztaty ślusarskie, ale nigdzie nie mogliśmy się dowiedzieć, czy ktoś dawał takie klucze do dorobienia. Widocznie banda miała swój zakonspirowany warsztat i odpowiednich specjalistów.

— Czy pan badał listę tych ludzi, którzy byli wtedy u sekretarza?

— Owszem. Badałem.

— Ja także. I wiem, doszedłem do ciekawego wniosku. We wszystkich wypadkach powtarza się nazwisko...

— Dyrektora Ostermana. Tak, wiem o tem, ale proszę pana to podejrzenie jest bezpodstawne. Przecież to taka znana osobistość. I muszę pana ostrzec przed wysuwaniem tego podejrzenia. Wszyscy wiedzą, że Osterman wyrzucił pana poprostu za drzwi. Jeśli pan wplata się w jaką historję z nim, to przegra pan. Ma pan za mało wpływów, a on postara się już o to, aby pana odpowiednio przedstawić tam, gdzie należy.

— Przyjmijmy jednak, że ja mam rację. Taki już dziwny zbieg okoliczności. Czy dlatego, że ja mam z nim na pieńku, to policja ma puszczać płazem zbrodnie?

— Naturalnie, że nie. Ale musimy być podwójnie ostrożni.

— A więc ja dalej prowadzę swoje śledztwo. Raz mi się udało pomóc policji, mam więc nadzieję, że drugi raz także mi się powiedzie. Dowidzenia.

— Dowidzenia. Spotkamy się wieczorem.

— Gdzie?

— Oczywiście u Rogatkowej. Przecież pan tam idzie...

XIII.

Aspirant miał rację. Rzecki wieczorem przyszedł do restauracji Rogatkowej. Od czasu pamiętnej ostatniej wizyty uspokoił się znacznie. Wszedłszy do zadymionej sali, poszukał wzrokiem Loli. Siedziała w kącie samotnie, paląc w zamyśleniu papierosa. Zobaczywszy Roberta, uśmiechnęła się wesoło.

— Jak się masz! — wołała — jakżeż się cieszę, że jesteś już zdrowy.

Robert usiadł przy stoliku i obydwoje zagłębili się w rozmowie. Tyle mieli sobie do powiedzenia! Rzecki wypytywał się o losy Loli, ale ona pod tym względem niewiele miała do powiedzenia. Ot, żyła z dnia na dzień, jak przedtem. Udało się jej przy pomocy aspiranta Kaczmarczyka dostać posadę w jednem z małych biur handlowych. Była z tego zadowolona i nieco spoważniała. Ale do Rogatkowej przychodziła w dalszym ciągu, aby zobaczyć się ze swymi znajomymi. Przedewszystkiem zaś chciała doczekać się chwili zaaresztowania Gwoździa.

On jednak nie przychodził. Policja już dawno zbadała spelunkę przy ulicy Wąskiej, ale tam nie natrafiono na żaden ślad, tajemniczy lokator, który wynajmował dwie małe izdebki w suterynach, zapłacił za trzy miesiące zgóry i po ostatniej awanturze więcej się już nie pokazał.

Byłaby Lola nie zauważyła wejścia nowego gościa, gdyby nie to, że w roztargnieniu straciła swoją chustkę ze stołu. Przypomniało się jej, że był to przecież umówiony sygnał. Zmartwiała z przerażenia i mimowoli obrzuciła wzrokiem salę. W tej właśnie chwili wszedł do sali Gwóźdź.

— Cicho! — syknęła do Roberta — nie odwracaj się. Gwóźdź przyszedł.

— Trzeba zaalarmować Kaczmarka.

— Już to zrobiłam mimowoli. Żeby tylko nas nie zauważył.

Ale Gwóźdź nie spojrzał w ich stronę. Szybko przesmyknął się między stolikami i zniknął w gabinecie. Widocznie jednak dostrzegł Lolę między gośćmi, gdyż za chwilę przybiegł kelner i pochyliwszy się nad Lolą, szepnął jej do ucha.

— Panno Lolu. Pan radca prosi do gabinetu.

Lola kiwnęła głową na znak, że zrozumiała. W tej właśnie chwili weszło do restauracji kilku nowych gości. Rzecki poznał wśród nich wywiadowcę Dranga, który go śledził owego pamiętnego dnia. Widocznie policja sprawnie zorganizowała całą obławę.

— Nie chodź do niego — szepnął Rzecki. — Boję się.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Co grają w kinach?

Kinoteatr „WANDA"
Kraków, ul. św. Gertrudy 5

wyświetla do czwartku dnia 19 grudnia 1940 roku film pod tytułem:

Strzał na scenie

W rolach głównych:
Anneliese Uhlig Hilde Sessak Gustaw Knuth.

W roli carowej Katarzyny na scenie tragiczny splot istnień ludzkich...

Nadprogram: Aktualny tygodnik dźwiękowy.

Początki programów zamkniętych o g. 4, 6 i 8. W sobotę, niedzielę i święto o godz. 2, 4, 6 i 8. W niedzielę i święto poranek o godzinie 11.

Kupię
maszynę do rachowania
w bardzo dobrym stanie, **„Brunsvig"**, **„Mózg ze stali"**, **Barroughs** lub inne dobrej marki.
Zgłoszenia do Gońca Krakowskiego, Kraków, pod Nr. 4529k

Kawiarnia »Pani«
ulica św. Jana 11
W niedziele, środy i soboty od **18—21**
Muzyka rozrywkowa
Wyborowe napoje — smaczna kuchnia domowa 4498k

Na Gwiazdkę
duży wybór upominków: futra, ubrania, kołnierze, bławy i t. d.
Sklep Komisowy
Adolf-Hitler-Platz 12

KUCHENKA-PIECYK
Liliput
DAJE 4-RO KROTNĄ OSZCZĘDNOŚĆ OPAŁU
WYRÓB FIRMY
„Autoferra" - Warszawa
HURTOWA SPRZEDAŻ NA REJON KRAKOWSKI
Fma EUGENJUSZ WACŁAW
KRAKÓW, DIETLA 75

F I R M A
Leon Holzer
Hurtownia
KRAKÓW, ul. Sebastiana 4, I p. Tel. 125-67
poleca:
srebrne stołowe nakrycia oraz inne wyroby ze srebra w wielkim wyborze i najnowszych wzorach.
SKUP SREBRA
39665 ZARZĄD KOMISARYCZNY

Fabryka Maszyn Młyńskich
B-ci Dagnan 4158k
Tarnów, Lwowska 65/199, telefon 117
dostarcza kompletne urządzenia młynów i spichlerzy

Zawsze na czele
pojęciem doskonałości dla wszystkich golących się jest
Weltflieger
ostrze najwyższej jakości

Fabryka ostrzy do golenia
GUSTAW BECKMANN,
Kraków, ulica Parkowa 11.

Generalne Przedstawicielstwo:
Towarzystwo Eksportowo-Importowe
Warszawa, ul. Czackiego 8.

WELTFLIEGER 0,13 mm czerwone opakowanie sztuka 10 gr.
WELTFLIEGER 0,10 mm zielone opakowanie sztuka 15 gr.
WELTFLIEGER 0,08 mm srebrne opakowanie sztuka 20 gr.
WELTFLIEGER 0,06 mm złote opakowanie sztuka 30 gr.

Prosimy zwrócić uwagę na popularne ceny

Rury żebrowe
używane
do centralnego ogrzewania
kupimy natychmiast
Oferty:
Bata, Schuhfabrik
Radom
Dolnastrasse 10
4507k

„ESENCJE"
do wódek, jak: **ziołowa gorzka, żubrówka, wiśniowa, starka litewska, koniakowa, miętowa zielona, pomarańczowa** i inne — esencje **rumowe „Klugston" i jamajka** — dalej esencje do pieczywa, jak **śmietankowa, kawowa, cytrynowa** i inne — oraz wszystkie odcienie barwników poleca Firma:
BIURO HANDLOWE
JÓZEFA SCHMIDTA
Kraków, Wąsowicza 7/4. Tel. 132-89.
Towar pochodzenia zagranicznego.
45391

Wielka cegielnia
czynna przez cały rok
Kellerowskie suszarnie sztuczne — Bührerowskie piece zygzakowate, ciężka glinka łupkowa, do 9090 produkcja wyrobów cienkościennych
poszukuje doświadczonego kierownika ruchu.
Oferty z życiorysem, odpisami świadectw, dowodem kwalifikacji i t. d. należy kierować do Admin. Gońca Krakowskiego, Kraków, Nr. 4493k —

KORONĄ wszystkich herbat jest
Herbata „Korona"
Hurtowa sprzedaż w następujących Firmach pod Komisarycznymi Zarządami:
A. Finder, Bożego Ciała 14
Eisland, Bożego Ciała 12
Raber, Grodzka 38
Weidling, Dietlowska 42
Wietschner, Stradom 23
Artykuł zastępczy, zdrowy, aromatyczny, o doskonałym smaku. — Zatwierdzony przez Urząd Zdrowia. 45300

OLEJKI i ESENCJE
Bush, Haarmann & Reimer
Oehme & Baier, Schimmel
poleca ze składu
D/H Jerzy Biliński i Ska
Warszawa, Al. Jerozolimskie 15
4563k Telefon 708-50

Zdrowe dziecko — szczęśliwa matka!

Przy systematycznym stosowaniu pudru dla dzieci Vasenol dziecko Pani nie zazna odparzeń skóry i będzie zawsze wesołe

Vasenol
puder dla dzieci i pasta

TAPETY-LISTWY SZ. NEUMAN, KRAKÓW Dietla 53. Tel. 110-10 Zarząd Komisaryczny

---

Tabletki „PUREX" są nie do zastąpienia we wszystkich zawodach (dla szoferów, drukarzy, farbiarzy, monterów, szewców itp.) a w szczególności w **gospodarstwie domowym**

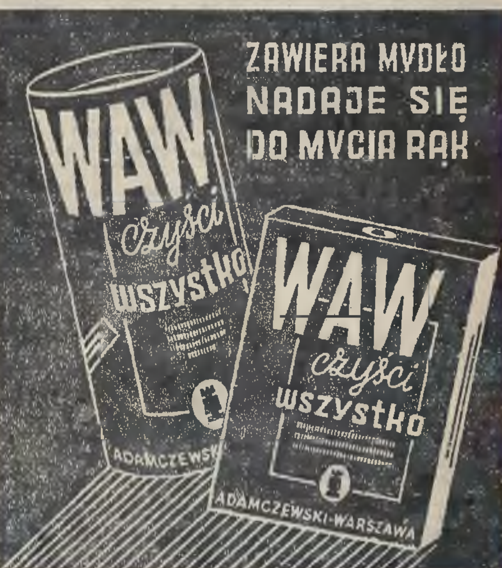
CENTRALA KOSZYKARSKA
STANISŁAW KOWICKI
i
TADEUSZ DALEWSKI
przeniosła z ul. Helclów 23 swe biuro:
Kraków, Jagiellońska 11
i poleca się nadal swym P. T. Odbiorcom. 44949

Pomyłki w druku, wynikłe z powodu niewyraźnego i nieczytelnego pisma, nie będą uwzględniane przy reklamacjach.

Mieszkający poza Krakowem mogą ogłoszenia do G. K. zamawiać za pośrednictwem naszych agencji:

w Tarnowie Natalja Majcher, Plac Sobieskiego 6.
w Kielcach Marja Kiebabczy, Sienkiewicza 32.
w Nowym Sączu Osuchowski, Hauptstr. (Jagiellońska) 46.
w Zakopanem Siemianowski, Krupówki 48.
w Rzeszowie M. Byczkowski.
w Krynicy Stanisław Nowak.

Nasze agencje ogłoszeniowe przyjmują ogłoszenia bez specjalnych dopłat!
Przy obliczeniach ogłoszeń obowiązuje taryfa cennika ogłoszeń Nr. 1 Gońca Krakowskiego.

OCHRANIACZE PODESZWOWE

z pierwszorzędnej skóry kruponowej na wszelkiego rodzaju obuwie produkcji firmy:

MATIAS HENDLER i SYN — HURTOWNIA SKÓR
KRAKÓW, DIETLA Nr. 48/50 — Zarząd Komisaryczny

są do nabycia w firmach:

Czubryt Piotr,	Kraków, ul. św. Marka 22
Gibek Simon,	Kraków, ul. św. Krzyża 7
Palczewski Stanisław,	Kraków, ul. Długa 67
Soja Piotr,	Kraków, ul. Rakowicka 10
Toboła Antoni,	Kraków, ul. Limanowskiego 9

Nauka i wychowanie

NIEMIECKIEGO lekcje wszystkie zakresy, wzorowe tłumaczenia — wytrawny specjalista. Westring 59 (Dunajewskiego). 45291

WPISY: HANDLOWE kursy Prof. Nycza Senacka 6 — otwiera się 3 stycznia. Prospekty. 45423

STENOGRAFJI biurowej polskiej niemieckiej, maszynopisma — udziela Aksman, - Jagiellońska 7. 4534k

Różne

POLNAR BRONISŁAW poszukuje swej żony Leokadji z domu Siuda, ostatnio zamieszkałej w Gdyni. — Ktokolwiek znalazłby miejsce jej pobytu proszony jest o zawiadomienie męża. — Trier/Mosel, Ausonius-Str. 1u, — (Niemcy). 4359k

UNIEWAŻNIAM zaginione świadectwa podczas wojny na nazwisko Putała Michał. 45331

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę żywnościową na nazwisko Weintraub Judyta — Tarnów. 4532k

OBIADY obfite, smaczne, **TRZYDANIOWE** 2 złote, kolacja 1.50, — wydaje „Kuchnia Domowa“ — Karmelicka 21a. Czynna od 12—20. 45354

ROZWÓZKĘ wozem jednotonowym przyjmę stale lub czasowo — Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45406“. 45406

OBIADY domowe, bardzo smaczne, wydaje się: Al. Krasińskiego 12/16. 45063

LAMPY KARBIDOWE oszczędne z uszczelniaczem. — Przedstawicielom, odsprzedawcom, sklepom — rabaty. „Sigro“, Kraków, Grodzka 55. 4552k

ARTYSTYCZNA TKALNIA czyści chemicznie farbuje, przerabia wszelką garderobę. Kraków, Grodzka 6, — tel. 180-58. 4238k

TRWAŁA ONDULACJA GWARANTOWANA: Kraków, Legjonów 16, Kowalski 44045

ZAKŁAD techn. **DENTYSTYCZNY** — Edwarda **KORAŃSKIEGO** znajduje się obecnie Zwierzyniecka 21. Przyjmuje od 9—12, 15—18. 45410

PRACE DRYKIERSKIE z blachy żelaznej mosiężnej i t. d. wykonuje firma: J. Baran, Kraków, Józefińska 2 4536k

UNIEWAŻNIAM zagubione dokumenta dorożkarskie na nazwisko Józef Kamiński. 45395

NIEMIECKIE pisma, wszelkie tłumaczenia, — przepisywania. — Westring 59 (Dunajewskiego). 45292

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty wojskowe, wydane przez P. K. U. Kraków na nazwisko Gędłek Czesław. 45226

CHŁOPCZYKA półtorarocznego oddam za swojego zamożniejszym. Goniec Krakowski, Kraków. „Nr. 45338“. 45338

SPECJALISTA chorób ocznych Dr. T. **KLECZKOWSKI**, ordynuje od 3—5 ul. Szujskiego 11 (róg Rajskiej). 45333

DENTYSTYCZNEGO fotela itd. dzierżawy, kupna poszukuje lekarka-dentystka. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 45326“. 45326

UCZCIWEGO złodzieja uprasza się o zwrot dowodów osobistych Heleny Pączkowej, „Małopolski Związek Mleczarski“, Limanowskiego 2. 45026

JÓZEF MACIEJEWSKI (Zakład techniczno-dentystyczny) z Poznania, dawniej w Dreźnie, przyjmuje obecnie **ZYBLIKIEWICZA 9.** 45219

DR. KOTLARZ KAZIMIERZ ordynuje w chorobach kobiecych i wewnętrznych od godz. 12—2 i od 5—7. Kraków, ul. Florjańska 9. 45270

OBUWIE zeluje bez kartek z przedwojennych kawałków. Kraków Szewska 4. 45290

POSIADACZA koncesji alkoholowej przyjmę do spółki bez wkładu gotówkowego. Lokal mam. Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 45303“. 45303

PODANIA niemieckie i tłumaczenia. Sienna 7/4, II. p. 44587

SKRADZIONĄ legitymację dorożkarską unieważniam. Stanisław Krawczyk. 45363

MAM 5 tysięcy czekam propozycji. Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 45357“. 45357

PRYCZESY specjalnie wykonuje Grzywa, — Garbarska 24. 45203

UNIEWAŻNIAM zagubione dowody na nazwisko: Erwin Zimmermann, Kraków, św. Łazarza boczna 11/7. 45268

ABAŻURY Lampy elektryczne. Wytwórnia: „FOX“ Sławkowska 30 45217

NA GWIAZDKĘ filatelistom znaczki krajowe i zagraniczne poleca zbieracz: Kraków, **ZYBLIKIEWICZA 8** m. 2. 45416

PRZYJMUJĘ zamówienia na domowe ciasta — torty, świąteczne wszelkiego rodzaju, również pasztety. Zgłoszenia wczesne codziennie: Kraków, Odrowąża 14/6. 43820

WAGI wyrabia i naprawia Ciechanowski Stefan, Kraków, ul. św. Filipa 13. 45367

BIELIZNĘ MĘSKĄ wykonuje pierwszorzędnie Grochowski, Felicjanek 7. 44883

Poważna firma hurtowu branży galanteryjnej

przyjmie przedstawicielstwa

poważnych fabryk wytwarzających m. in.: spinki, grzebienie, zatrzaski, zabawki, szczoteczki i t. p., wchodzące w zakres galanterji.

Oferty prosimy kierować do: „Warszawska Agencja Reklamy“ Warszawa, ul. Sienkiewicza 2, — pod „Zastępstwa“. 4546k

KAMEA KOSMETYKI WODY KWIATOWE

ADAMCZEWSKI WARSZAWA

Najmilszy Upominek na Gwiazdkę

Do aryjskich właścicieli domów

Największą pewność i sprawność w wydobyciu należnego czynszu, przedstawia w dobie obecnej **Komisaryczny Zarząd**

Zarządy tego rodzaju przyjmują:

DIE TREUHÄNDER DER LIEGENSCHAFTEN

FERDINAND BAUER **OSKAR RADAK**

Kraków, ul. św. Gertrudy 18/I — Biuro otwarte od 9—13 i 15—18

Niema pieczywa bez Bieżanowskich drożdży

Generalne zastępstwo: 4533k

Kraków, Gerhard Schwade, drożdże en gross, ul. Senacka 10, róg Grodzkiej

Warszawa, „Nawa“ żywnościowy sklep rozdzielczy, ulica Koszykowa 63

Wszelkie przekazy wewnętrzne i dewizowe załatwia szybko i tanio

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Krakowa

CENTRALA: ul. Szpitalna 15 ODDZIAŁ: Józefińska 18

4543 **BANK DEWIZOWY**

Czesława Hamerska

Lekarz specjalista chorób jamy ustnej

ordynuje

KRAKÓW, STAROWIŚLNA L. 19, m. 10

Godziny przyjęć 9½—12 i 15½—18. 45409

Dr Sędzimir Aleksander

przeprowadził się i ordynuje w chorobach kobiecych i położniczych 45382

UL. RETORYKA 7 — TELEFON 184-44.

»UNIVERSAL«

MATERIAŁY BUDOWLANE

KRAKÓW		WARSZAWA
Starowiślna 28		Żurawia 24a
129-37	Telefon	815-22

WĄTROBA JEST FILTREM DLA KRWI

Zanieczyszczona krew wskutek złego funkcjonowania wątroby, może powodować szereg rozmaitych dolegliwości: bóle artretyczne, łamanie w kościach, bóle głowy, podenerwowanie, bezsenność, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obstrukcji, plamy i wyrzuty na skórze, skłonność do tycia, lub nadmierne wychudzenie, mdłości, język obłożony. Choroby złej przemiany materji niszczą organizm i przyspieszają starość. Racjonalną, zgodną z naturą kuracją jest normowanie czynności wątroby i nerek. — Przeszło dwudziestoletnie doświadczenie wykazało, że w chorobach na tle złej przemiany materji, chronicznego zaparcia, kamieniach żółciowych, żółtaczce, otyłości, artretyźmie mają zastosowanie zioła lecznicze „Cholekinaza“ H. Niemojewskiego.

Labor. fizjologiczno-chemiczne „CHOLEKINAZA“ H. NIEMOJEWSKIEGO

WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 5.

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych. 4525k

Pijcie Zdrowie!

Wody naturalne: 4424k

APOLLINARIS

GIESSHÜBLER

SUDETENQUELL

PHARKOS, KRAKÓW, Westring 56 / Tel. 108 20

Generalne Przedstawicielstwo.

Kompresor

o wydajności 2 m² powietrza na minutę, chłodzony powietrzem

kupię

Zgłoszenia „Par“, Kraków, — Adolf Hitler Platz 46. — Nr. 1298“. 4528k

UNIEWAŻNIAM skradzione świadectwo i legitymację węglową — Nr. 978. 45322

Dr KWAŚNIEWSKI Spec. chorób kobiecych, — ord. Piłsudskiego 9, od 11—12, 4—6.

Z KART dowiesz się, co Cię czeka w najbliższej przyszłości: — Wielopole 26/8 popołudniu. 44556

TANI MIESIĄC! Miły prezent! — **NA GWIAZDKĘ!** W pracowni krawieckiej damsko-męskiej Podoleckiego, Kraków — Zyblikiewicza 5, klatka 3, parter. Wykonuje, przerabia, nicuje: ubrania, płaszcze, kostjumy, wierzchy na futra, sukienki, bluzki — szlafroki. 45352

OZDOBĄ każdego mieszkania są firanki, — kapy na łóżka — zestawione — w Pracowni szycia bielizny i haftów **„ALICJA“**, Kraków, ul. Długa 27. 45346

JEDEN z najstarszych — grafologów, znawca psychiki ludzkiej, doradzi Ci w najbardziej zawiłych sprawach, przepowiada przyszłość, tłumaczy, pisze listy po rosyjsku. Przyjmuje codziennie od 3—6 popołudniu. Kraków, Dietla 44, m. 59. 4558k

FILATELIŚCI kupują, sprzedają, zamieniają korzystnie znaczki w **FILATELISTYCZNEM** Biurze, Kraków. — Florjańska 30. 45345

WRÓŻBITA światowej sławy, poradzi najlepiej. Jasnowidzenie w kuli kryształowej kabałą tarokiem egipskim Siddharta. Kraków. Powiśle 12, I. piętro. 44585

LISTY PŁACY (rulon) zostawiłem w pociągu Żurawica — Kraków dnia 5 grudnia. — Znalazcę proszę o zwrot: Rokitowski, Żurawica. Koszta zwrócę. 44925

KRYNICA Pensjonat „Ułan“, centr. ogrz. — otwarty. Kochańska. 4474k

AUTAMI przewożę towary, osoby. Plac św Ducha. Bufet. 43626

POGOTOWIE ELEKTRYCZNE: Św. Jana 13. 43893

PODANIA, tłumaczenia: Starowiślna 21/8. 44503

PODANIA tłumaczy w paru językach, przepisuje fachowo, — terminowo: Starowiślna 1, Kraków (naprzeciw Poczty). 44555

NAPRAWIA bez śladu uszkodzoną garderobę: Tkalnia Sztuczna, Kraków, Starowiślna 43 (dawniej Mikołajska, Rynek Główny). 44696

PANOWIE! Brzytwy ostrzy do najwrażliwszej skóry, zapalniczki automatyczne naprawia fachowo Szlifiernia — Myszkowski. Dietla 46, Bracka 5. 44723

ELEKTRYCZNA KOPJOWNIA PLANÓW Kraków, Starowiślna 12, kopjuje na poczekaniu plany i rysunki. 44027

Elżbieta Ippolt

ostatnio **pracownica farbiarni MÜLLER — Katowice**, proszona jest o podanie swego adresu w sprawie posady do Komisarza **Pralni „ASKO“ w Warszawie, ul. Chłodna Nr. 5.**

APTEKA poszukuje od 1 stycznia 1941 — spólnika z kapitałem 25 tysięcy. Zgłoszenia natychmiastowe — Jasło, Kościuszki 37. Biuro Komornika. 4441k

PODANIA niemieckie rosyjskie tłumaczenia. **MAJEWSKI** — Wszystkich Świętych. 8. 45376

DO nauki i konwersacji niemieckiej poszukuję panny. Zgłoszenia z podaniem warunków: Goniec Krakowski, Kraków. „Nr. 44624“. 44624

DR Andrzej Dzioba. **CHOROBY KOBIECE** i wewnętrzne. Asnyka 3, m. 6, od 3—6 po południu. 44548

RZADKA OKAZJA! Przyjmiemy spólnika, względnie wydzierżawimy kopalnie węgla kamiennego w Generalnem Gubernatorstwie. — Kapitał potrzebny od 20 do 80 tysięcy. — Tylko poważni reflektanci zechcą się zgłosić: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 44864“ 44864

ODBITKI planów i pism wykonuje: Zakład Rysownictwa Technicznego Kopjownia planów i Powielarnia, — Kraków, Starowiślna 1 — (naprzeciw Poczty). 44387

KWAS SOLNY techniczny i specjalny dla Przemysłu Przetwórczo-Spożywczego, Sodę kaustyczną oraz inne chemikalja gospodarcze poleca po cenach konkurencyjnych hurtownych: **„J A R O D“** Tarnów, Tertila 39 4230k

WALTER BEHRENS BRAUNSCHWEIG Dom filatelistyczny wysyła ros pekty bezpłatnie. Zakup zbiorów.

ARTRETYZM

INSTYTUT WITAMINOWY Krynica

Dietetyczne odżywianie w schorzeniach wątroby, nerek, żołądka, jelit, w niedokrwistości, złośliwej otyłości, chorobach kobiecych. Łazienki czynne. Pokoje zamawiać listownie. 4498k

PIŁKI

gumowe hurtowo.

SPORT I GIMNASTYKA

Warszawa, Hoża 29.

KALENDARZE 1941

najtaniej do nabycia w firmie

SZ. NEUMAN

Kraków, Dietla 53. Tel. 110-19.

4478k Treuhänder.

Niniejszem zawiadamiamy Szan. Klientelę, że firma

Jacob Gross

Komisaryczny Zarząd

przeniesioną została na

Adolf Hitler-Platz 8

(dawniej Adolf Hitler-Platz 30, róg Szewskiej)

Polecamy nadal w dużym wyborze:

SZKŁA	KRYSZTAŁY	LAMPY
Porcelany	Figurki	Naczynia kuchenne
Nakrycia (sztućce)	Ceramikę	emaljowane i alumin.

Fachowa obsługa; Ceny najniższe!

Dnia 11 grudnia otworzyła Rada Główna Opiekuńcza przy **ul. Szpitalnej Nr. 20/22** w Krakowie

Punkt skupu odzieży i obuwia

Skup odbywa się **za gotówkę** po natychmiastowej ocenie towaru i obejmuje:

odzież, bieliznę, buty i pościel.

Zakupione towary rozdzielane będą między potrzebujących.

Sprzedawajcie używaną odzież w Punkcie Skupu RGO — otrzymacie **rzetelne ceny i pomożecie przyodziać potrzebujących.**

4399k **RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA.**

Polecamy ogólnie znane siatki żarowe *„Żar“*

do wszelkich systemów lamp żarowych na gaz, naftę, spirytus i t. p.

„Żar“ A. G. Industriewerke — Neutomischel (Warthegau)

Przedstawiciel na Generalne Gubernatorstwo:

Marian Jankiewicz — Częstochowa III Aleja 79 m. 8

4670k

Węgiel zbyteczny!

Aktualna okazja gwiazdkowa! Ceny bardzo przystępne!

Elektryczne piecyki i kuchenki szamotowe

(prawnie zaatrzeżone)

WYROBU

„CERAMONT“

Krakowskiej Montowni Grzejników elektrycznych

Generalne przedstawicielstwo objęła i zamówienia przyjmuje

„GWARANCJA“

Biuro zleceń — Pośrednictwo kupna-sprzedaży — Reprezentacja firm

Kraków, Starowiślna 60 — Telefon 160-78

Wolne posady

DOCHODZĄCA młoda osoba do obsługi biurowej poszukiwana od zaraz. Kraków — Szlak 20/3. 45371

ZASTĘPSTWA rejonowe wszystkich miastach na wyłączną sprzedaż cygarniczek szklannych (10 gatunków, nowość) oddam. Wysoka prowizja. — **MAJEWSKI**, Kraków, Wszystkich Świętych 8. 45375

PANIENKI sklepowej, samodzielnej, energicznej, obeznanej możliwie ze sprzedażą mięsa, na wyjazd w Chrzanowskie, poszukuje zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 45260". 45260

ZAKŁAD portretowy „Renesans", Kielce, Breitestrasse 14, poszukuje zdolnych, wymownych agentów (ek) do przyjmowania zamówień na portrety „Semi-Email" na dogodnych warunkach. 4521k

PRZYJMĘ ucznia do praktyki szlifierskiej. Kraków, św. Jana 3 w podwórcu 45200

ZDOLNYCH zastępców do sprzedaży pierwotnego wyrobu herbaty sztucznej poszukuje: Kraków, Bracka 5, od godz. 10—12. 45265

DZIEWCZYNA albo młoda kobieta — władająca choć trochę językiem niemieckim potrzebna na cały dzień do prac domowych i uprzątania biur. Częściowe utrzymanie i dobra za płata. Zgłoszenia w godzinach — przedpołudniow. od godz. 10—12. Zjednoczenie Młynów, Plac Szczepański 6. II. p. 4533k

POTRZEBNA do sklepu naczyń kuchennych — panna z praktyką. Zgłoszenia: Grodzka 58, 17—19. 45368

AGENTÓW do sprzedaży artykułów gospodarczych poszukuje f-ma „Plon" Warszawa, Królewska 33. 45362

SŁUŻĄCA szybka potrzebna do wszystkiego. Aleja 29 Listopada 18, 1. 45297

W TARNOWIE poszukuję siły biurowej język niemiecki i początkowe pisanie na maszynie. — Zgłoszenia: „Goniec" — Tarnów Nr. „374". 4530k

KARMICIELKA młoda, zdrowa — poszukiwana. Osiedle, Bema 6/3, od 16—3. 45230

POTRZEBNA zaraz uczciwa, energiczna, młoda, z dobrem gotowaniem do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego. Pierwszeństwo samotne. — Oferty: Biuro Ogłoszeń „FIDUCIA", Floriajska 15 — „Gospodarna". 45228

BUCHALTERKA korespondentka, pisząca biegle na maszynie władająca biegle językiem polskim i niemieckim znajdzie posadę. Zgloszenia św. Marka Nr. 20 m. 9 między godz 3—5. 45240

LEKARZ (KA) dentysta lub uprawniony technik dentysta potrzebny do wspólpracy na prowincje zaraz. Biuro ogłoszeń Sienna 12. „Szybko". 45108

POTRZEBNA panienka do trafiki. Goniec Krakowski Kraków. „Nr. 45324". 45324

LAMPY KARBIDOWE oszczędne z uszczelniaczem. — Przedstawicielom odsprzedawcom, sklepom rabaty. „Sigro" Kraków Grodzka 55. 4488k

Posad poszukują

2.000 kaucji poszukuję, administratora domem ewentualnie dozorcy większego domu władam niemieckim, innymi, — przyjmę prowadzenie ksiąg inkasa. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45365". 45365

BUCHALTER samodzielny, wieloletnia, różnorodna praktyka, — znajomość skarbowości, niemieckiego — poszukuje odpowiedniego stanowiska Posiadam pierwszorzędne referencje. Oferty: „Buchalter", Biuro Ogłoszeń Pietraszka, Warszawa, Marszałkowska 115. 4517k

ZA mieszkanie i wikt wezmę obsługę. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45360". 45360

KORESPONDENT polsko-niemiecki, b. bankowiec, z wieloletnią praktyką na kierowniczym stanowisku w poważnej instytucji, specjalista do spraw finansowych, ze znajomością buchalterji i organizacji biurowej przyjmie posadę w handlu lub przemyśle na skromnych warunkach. Poleca się pp. Zarządcom powierniczym do pomocy w uporządkowaniu spraw zaległych itp. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 45336". 45336

PANIENKA dobrze wychowana poszukuje posady bufetowej, kelnerki lub pokojowej. Świadectwa pierwszorzędne. Adres: Długoszówna, maj. Kotlice pocz. Jędrzejów. 4540k

FRYZJER męski pierwszorzędny, młody, — karta rzemieślnicza, poszukuje posady. Bańka, Kraśnik, Kościuszki Nr. 13. 4568k

Kupno nieruchomości

ZIEMIĘ ORNĄ kilka morgów — niedaleko Krakowa, zabudowania kupię zaraz. Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 45380". 45380

PARCELĘ niewielką kupię. Osiedle Oficerskie, Łobzów. Bronowice. Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 45359". 45359

KUPIĘ dom lub parcelę w cenie 30.000. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 45327". 45327

Kupno

PATEFON walizkowy kupię natychmiast. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 45348". 45348

POSZUKUJEMY dla naszych klientów wszelkiego rodzaju Futer — Garderoby męskiej, damskiej oraz wszystkich innych przedmiotów Sklep . CENTROKOMIS" Kraków Grodzka 9. 45370

ULE warszawskiego systemu bez pszczół kupię. Zgłoszenia MAJEWSKI — Wszystkich Świętych 8. 45377

OPOSOWY kołnierz, szal kupię: Sklep, Długa 32. 45202

BIELIZNĘ stołową i pościelową kupię. Förster. Kraków Syrokomli 18 m. 4. 45307

MOTORY elektryczne kupię 3 i 4 KM. Oferty Goniec Krakowski Kraków „Nr. 4564k". 4564k

POTRZEBUJE dla klienta: żelazka elektr., kuchenki gazowej, obrazu Karpińskiego róże, futro damskie, szafy bibljotecznej, 2 foteli, stoliczka jasnego. Zgłoszenia Koncesjonowany Chrześcijański — Sklep Komisowy św. Tomasza 26, tel. 162-01. 45390

POTRZEBUJĘ futer, bławów, ubrań, kołnierzy. kilimów, dywanów — Sklep Komisowy, Adolf Hitler-Platz 12. 45399

TROCINY wagonami kupuję. Oferty: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 4565k" 4565k

SYPIALNIĘ, urządzenie kuchenne, maszynkę kupię. Starowiślna 28/23. 45201

LOKALU na fryzjernię poszukuję lub kupię Zakład. Kretschmer, — Westring 27/2. 45281

DYWANY, obrazy, stół okrągły orzechowy — rozsuwany z krzesłami kupię. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 44977". 44977

AZBESTOWE sznury grafitowane, łojowane wszystkich wymiarów, maszynie do szycia pasów, spinacze, wosk, śruby kupisz tanio: firma Herzog, Kraków, św. Marka 21. 45316

BORY spiralne, konieczne od 1—50 mm każda ilość, kleszcze uniwersalne izolowane, śrubokręty, pilki do metalu Globus-extra, manometry, piły cyrkularki, pilniki, kolby do lutowania, lampy karbidowe kupisz tanio: firma Herzog, Kraków, św. Marka 21. 45317

HALLO" Kupię buty z cholewami gumowe, czarne chłopięce Nr. 34. Zgłoszenia: Zyblikiewicza 5 m. 34. 45332

DAMSKI pierścionek kupię. Forster Kraków, Syrokomli 18 m. 4. 45308

PŁASZCZ damski zimowy. kupię. — Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45225" 45225

BUK jawor, jesion w deskach kupię w większej ilości Oferty: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 4566k" 4566k

ELEKTRYCZNE motory i dynamo kupno, sprzedaż, remonty. Zakłady Koncesjonowane „Elektryk" Warszawa, Pierackiego 21. 4561k

POSZUKUJEMY kuchni gazowej 4-paleniskowej z piekarnikami — łóżeczka dziecięcego białego, cztery krzesła — pakt na mąkę. — „CENTROKOMIS". Kraków, Grodzka 9. 45383

MEBLE kupi Dom Handlowo-Komisowy Szpitalna róg św. Tomasza. 45387

MASZYNĘ do pisania używaną, dobrym stanie kupimy. — Kraków, Szlak 20/3. 45121

WEŁNĘ angory kupię. — Forster, Kraków, Syrokomli 18 — m. 4. 45306

GABINET potrzebny zaraz. Zgłoszenia: Koncesjonowany — Chrześcijański — Sklep Komisowy, św. Tomasza 26, tel. 162-01. 45397

Sprzedaż nieruchomości

MAJĄTEK ZIEMSKI blisko Krakowa, 180 mórg, obora zarodowa, doskonały stan, sprzeda Agencja — „**WISŁA**", Kraków, Pierackiego 5. 45349

AGENCJA „WISŁA" Kraków, Pierackiego 5, poleca: **DOMY**: Osiedle Oficerskie, nowy, 19 ubikacyj, — komfort, 100.000; Limanowskiego 22 ubikacje, 160 tysięcy; Prądnik nowy dom murowany, 5 ubikacyj, ogród, — 25.000; **PARCELE**: śródmieście 75.000, Osiedle — 35.000, 25.000 — Lea, 30.000, Batowice 5.000. 45350

DOM, ogród do parcelowania, niedalego tramwaju, — okazyjnie; kilka domów jednorodzinnych sprzeda biuro „Własna Strzecha", Adolf Hitler-Platz 10. 45204

DOM 4 ubikacje, ogródek, Borek, — sprzedam. Kupczyk, Lubomirskiego 5/24. 45282

PARCELA 217 sążni, 18 front — Łagiewniki przy tramwaju 15.000 złotych — sprzedam. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45311". 45311

PARCELA Borek 150 sążni, 6.500 złotych — sprzedam. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45312" 45312

WIELKA Okazja! Kamienica, Adolf Hitler-Platz — gotówką 200.000. Kamienica komfortowa 8-piętrowa, sklepy centrum Krakowa — gotówką 200.000. Kilka kamienic nowych Park Krakowski od 100.000. Parcele bardzo tanie. **MAJĄTECZEK** 10-morgowy zabudowaniami 15 km. od Krakowa via Zakopane — sprzedam bez pośredników Kraków Żuławskiego 8A/12. 15—17. 45402

Sprzedaż

STÓŁ 4 krzesła, lustro, pudła drewniane, manekiny metalowe, ramiączka i t. p. sprzeda Leon Braciejowski, Florjańska 28. 45394

PERSKIE futro w dobrym stanie na niską osobę do sprzedania. Mauiecki — Batorego 1. 4554k

FUTRO damskie piżmaki, pierwszorzędne — sprzedam. Bronowice Małe, Zielińskiego 3. I. drugie drzwi lewo. 45319

FUTRO damskie tchórzowe i lustro belgijskie krawieckie, okazyjnie do sprzedania. Wiadomość: Łobzowska 21/2. 45396

UBRANIA męskie, płaszczyki dziecięce zimowe, **FUTRA** sprzeda tanio — Sklep Komisowy **GOŁĘBIA** 10. 45385

PODARUNKI praktyczne świąteczne dla dzieci, dorosłych znajdziesz w Domu Komisowym Plac Szczepański 2. 45384

ŁOPATY szpadle, kilofy, dostarcza: Biuro Techniczne Inż. **J. ROLLE**, Floriańska 20, Telefon 143-89. 45418

6 SKRZYŃ żelaznych na popiół sprzeda ślusarnia: Florjańska 43. 45328

STÓŁ i biurko „Biedermayer" do sprzedania. Kraków, św. Anny 4, m. 5 45325

NA GWIAZDKĘ oferuje komplet czystych znaczków Gen. Gubernatorstwa — 92 sztuk w albumiku wkładkowym, za zł. 92.00 „Filatelia", Kraków Długa 14. 45353

FUTRO męskie z karakułowym kołnierzem spód piżmaki okazyjnie do sprzedania. Dom Handlowo-Komisowy Szpitalna 11. 45388

UNDERWOOD pisarski, kasa ogniotrwała, palto nowe, ubranie — sprzedam. Starowiślna 28/23. 45386

OKAZJA Wyprawka niemowlęca, piękna porcelana, kryształy, kilimy, dywany — sprzeda Koncesjonowany, Chrześcijański — Sklep Komisowy św. Tomasza 26, tel. 162-01. 45398

MASZYNY do szycia nowe i używane, igły, oliwa, części zapasowe, własne warsztaty reperacyjne. Krischer, Kraków, Zwierzyniecka 6. 4551k

OKAZJA Światłomierz Excelsior jak nowy 80. Zyblikiewicza 5 m. 165. 45403

UBRANIE męskie ciemne, buciki damskie nieużywane okazyjnie sprzedam. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45404". 45404

SKLEP KOMISOWY GRODZKA 9 CENTROKOMIS, Kraków, sprzedaje najtaniej — wszelkiego rodzaju futra, spody, kołnierze futrzane, lisy, palta, — ubrania, suknie, płaszcze, bieliznę, pościel, dywany, narzuty, kryształy, obrazy, lampy elektryczne, — Elektroluxy, nakrycia stołowe, patefony, maszyny „SINGERA", duży wybór podarunków okolicznościowych. 45400

KAFLARZE! kostki szmerglowe do kafli, mączka szamotowa w każdej ilości poleca tanio firma Szajer, Kraków, Florjańska 5 I p. 45315

FUTRO damskie perskie, sprzedam. Basztowa 3, m. 9, oficyny. 45285

FUTRO męskie, obustronne, prawie nowe, sprzedam. Pierackiego 25, m. 5, godz. 17—19. 45272

LAMPY KARBIDOWE sprzedaje Biuro Handlowe — K. Brzeziński, Kraków, Szlak 23. 45267

SPRZEDAM piece szamotowe. Limanowskiego 45, II. p. m. 17a. 45278

MOTOCYKLE rowery, maszyny do szycia — **NAPRAWIAMY** we własnych warsztatach. Części na składzie. Krischer, Kraków, Zwierzyniecka 6. 4550k

LISA żółtego rosyjskiego, czapkę fokową, narty sprzedam. Bocheńska 8, m. 14. 45227

FUTRO podróżne — psy morskie, palto zimowe męskie — sprzedam tanio. Dietla 44/59. 4556k

WĘGIEL DRZEWNY BUKOWY natychmiast, wagonowa dostawa **DOBROWOLSKI-MORBITZER**, Kraków, Jagiellońska 11. Telefon 100-10. 45414

IMADŁA wiertarki stołowe i ręczne, szlifierki stołowe, wentylatory kuzienne, wiertła, gwintowniki, wszelkie narzędzia dostarcza: Biuro Techniczne Inż. **J. ROLLE**, Floriańska 20. Telefon 143-59. 45415

Wszędzie do nabycia!

ILUSTROWANY KURIER POLSKI

Zdjęcia z całego świata!

Kokaina

reportaż z życia indian Ameryki Połudn., którzy całe życie używają „koko". — Szkoła miłości?... Wydarzenia polityczne tygodnia w objektywie. — Jaką niespodziankę sprawisz na Gwiazdkę narzeczonej?

Odpowiedź znajdziesz w n-rze 27 I. K. P.

Cena egz. tylko 30 gr.

TAPCZAN sprzedam. Kraków, Kościuszki 35/18 druga sień wprost. 45401

SKLEP Komisowy Adolf Hitler-Platz 12. **NA GWIAZDKĘ** sprzedaje bez kartek futra bławy, ubrania, kilimy, porcelanę, kryształy. Przyjmujemy w komis wszystko i wydajemy bez żadnych ograniczeń. 45417

PASY napędne, skórzane, z sierści wielbłądziej, gumowe, troki, spinacze, wosk adhezyjny poleca ze składu **DOBROWOLSKI-MORBITZER**, Kraków, Jagiellońska 11. Telefon 100-10. 45413

ULTRAMARYNĘ ZND oryg. „Leverkus" w drobnym opakowaniu (2.5 kg) dostarcza ze składu **DOBROWOLSKI-MORBITZER**, Kraków, Jagiellońska 11. Telefon 100-10. 45419

PODARKI na Gwiazdkę **ELEKTRYCZNE** piecyki, grzejniki, żelazka, garnuszki, imbryki, harmonie ręczne i ustne poleca — Krischer, Kraków, Zwierzyniecka 6. 4548k

ORGANKI Hohnera, **STRUNY** zagraniczne do skrzypiec, mandolin, gitar, **HARMONIE** ręczne guzikowe i klawiszowe. Krischer, Kraków, Zwierzyniecka 6. 4549k

FUTRO męskie — tanio sprzedam. Grodzka 71, m. 24. 45287

OKAZYJNIE na gwiazdkę materace włosienne, poduszki, pierzyny, instrumenta muzyczne, lampy, żelazka, maszynki elektryczne, piecyki żelazne, aparaty fotograficzne, maszyny Singera, dywany, garderobę, leksykon Mayera, platery, wózek, wannę dziecięcą, zabawki, aparat kawiarniany do kawy sprzeda Dom Komisowy, plac Szczepański 2. 45412

FUTRO karakułowe, prawie nowe, duże, sprzedam. Starowiślna 6, m. 4 — 4—6. 45334

NARTY b. dobre, 195 cm. sprzedam. Osiedle, Prażmowskiego 43, m. 6. 45335

NIEMOWLĘCE długie poszewki haftowane sprzedam. 29 Listopada 18. 45298

FUTRO sealskinowe nowe, — materjał czarny na płaszcz damski sprzedam Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 45296". 45296

UBRANIE męskie granatowe, trzewiki — sprzedam. — Al. Mickiewicza 77/2. 45288

JADALNIĘ nowoczesną, — sprzedam. Oglądać 4—5, Lenartowicza 18/6. 45279

FUTRO męskie — prawie nowe, spód tchórze (pierwszorzędne). kołnierz wydra, do sprzedania. Bochnia — Sandecka 4. 45269

PASY transmisyjne — wielbłądzie, gumowe, troki, spinacze, wosk do pasów, — tarczki szmerglowe, fiber, bakelit, preszpan, klingeryt, piły gatrowe poleca tanio firma Szajer, Kraków, Florjańska 5 I p. 45314

LUSTRZANKA „Superb" Voigtlandera 6×6 z heliarem 1:3'5 ostatni model z focarami i filtrami nieużywane sprzedam okazyjnie — Kraków św. Marka 25, m. 4, — 3—7 wieczór.

KOMPLETNE ubranie narciarskie męskie i narty do sprzedania. Krzywa 12 m. 3. 45341

SPRZEDAM kilim 2×3 narzutę, naprawa kilimów, dywanów. Jabłonowskich 9. 45340

MASZYNA do szycia Rast Gasser okazyjnie do sprzedania. — Felicjanek 17/8. 45339

ŹREBCE czarne, mało noszone na wysoką osobę sprzedam. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 45299". 45299

ŁYŻWY, wózki głębokie, lalkowe w dużym wyborze poleca A. Kowalska. — Karmelicka 20. 45253

KOŁNIERZ z tomaków sprzedam. Dwernickiego 3 m. 8. 45304

SPRZEDAM okazyjnie. palto damskie czarne, krymski kołnierz 130, kołnierze: bobrowy, lisa rudego, skunksowy, krety, makata płócienna wyszywana. Komishaus A. Hitler Platz 12 45337

PŁASZCZ FUTRZANY damski na wysoką tęgą osobę, źrebce, poszycie nowe z materiału męskiego sprzedam. Dobrowolska, Krowoderska 16, godzina 13—15. 45320

SKLEP cukierniczy — ze sprzedażą rejonową w dobrym punkcie Krakowa zaraz sprzedam. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr. 45229". 45229

SYPIALNIA ciemno-wiśniowa do sprzedania zł. 1000. — Kopernika 8 II p. 45274

CEBULE krokusów i tulipanów „Darwina" różne kolory sprzedam. Wiadomość: Sklep tytoniowy Plac Inwalidów 6. 45289

AKORDEON prawie nowy, 41-klawiszowy, 120 basów z registrem tanio do sprzedania. Zgłoszenia: 7—9 wieczorem, św. Łazarza Boczna 11/12. 45221

SREBRO na 12 osób. Wyrób zagraniczny (wiedeński). Stan zupełnie nowy. Duży komplet. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 45218". 45218

TAPCZANY, ŁÓŻKA duże — **DZIECIĘCE**, polowe, otomany, materace, fotele, łóżka, Dembiński, św. Marka 19 — narożnik Florjańskiej. 45237

DO sprzedania futro męskie, damskie, Karmelicka 15 u krawca. 45239

SIENNIKI dostarcza Dembiński, wytwórnia tapicerska — św. Marka 19. 45238

KOŁDRY przyjmuje do roboty Dembiński, św. Marka 19, — narożnik Florjańskiej. 45236

PIANINO czarne okazyjnie sprzedam. Lenartowicza 8/2, od 2—3. 45284

FUTRA męskie kangury, nutrie do sprzedania: — Sklep, Pierackiego 4. 45248

SPRZEDAM biurko męskie, — damskie antyczne, dywany perskie, porcelanę i inne rzeczy: Gołębia 2, Haubelt Irena, sklep starożytności. 45250

KASY kontrolne, maszyny do pisania, do rachowania — dostarcza Juljusz Hecker, Kraków, Wiślna 6. 45244

BATERJE są! — Hurtownia Jan Zaniewicki, Warszawa, Wspólna 14, — Lampy karbidowe. 4464k

PIANINA BETTINGA nowe: Skład Fortepianów Heleny Smolarskiej. Kraków **SŁAWKOWSKA 4.** 4523k

SPRZEDAM burkę nową, materjał męski na ubranie (beige): Topolowa 40 m. 3. 45263

BATERJE, lampy karbidowe Hurt. Jan Zaniewicki. Warszawa. Wspólna 14. 4538k

SINGERA maszynę pierścieniową sprzeda · Michałowskiego 15/21, od 13—16. 45379

KRZESŁO ginekologiczne i narty do sprzedania, Długa 4 — m. 4. 45276

PRZEFARBOWUJE wszelką odzież na różne kolory. — Tkaniny, włóczki nowe pod gwarancją: Farbiarnia, chem. pralnia Jogałły Franciszka, Kraków, Dietlowska 93 — (obok Starowiślnej). 44694

LAMPY BIUROWE i inne, **GRZEJNIKI**, odkurzacze, numeratory, wentylatory, akumulatory. Skład Artykułów Elektrotechnicznych „ŻAR" Sławkowska 11 podwórze. 45355

MATERJAŁY BUDOWLANE, papę dachową, flizy, posadzki, kafle, rury kamionkowe, trzcinę — gips, cegłę szamotową itp. poleca Biuro Dostaw Materjałów Budowlanych — Stanisław **RZEGOCIŃSKI**, Kraków, Szpitalna 36. Telefon 126-49. 45358

RATLEREK do sprzedania. — Wąska Nr. 4, m. 5 przedpołudniem 45275

ROWER dobry stan, 160 zł. sprzedam. — Niedziela 15 grudnia od 14—16-ej zapytać kawiarnia Kristal obok kina Scala. 45277

JADALNIA nowoczesna, zegar ścienny, patefon, buty z cholewami, do sprzedania. Kazimierza Wielkiego Boczna 77B, m. 9 45283

ZEGAR, garnitur kawowy antyczny, 2 dywaniki, kołnierz skunksy, narzuta 2 poduszki sprzedam. Szlak 43/7. 45261

HARMONJĘ chromatyczną — warszawską — sprzedam. Dębniki, Zagrody 23/1. 45392

FUTRO damskie na szczupłą niską, palto męskie kołnierzem futrzanym, wentylator. sprzedam. Sienkiewicza 11/7. 45393

WÓZEK dziecięcy „Konkon" auto, luksusowy sprzedam. Michałowskiego 6/5. 45344

PATEFON szafkowy, albumy muzyki poważnej, sprzedam. Aleja Słowackiego 125, m. 1. 45364

NA ŚWIĘTA tanio sprzedaje: soki, marmoladę owocową. Wytwórnia RUBIA, Kraków. Garncarska Boczna 6. 45330

SZKŁO OKIENNE roboty szklarskie wykonuje — „Zakład Oszkleń" Kraków, Florjańska 38. Telefon 101-42. 45347

HARMONJĘ chromatyczną 24 basy, sprzedam. Skawina. Korabnicka 223. 45351

PERSKIE futro na małą osobę oraz kurtka źrebcowa brązowa do sprzedania. Wiadomość: Felicjanek 8 m. 7. 45366

FUTRA, Dywany sprzeda Dom Handlowo-Komisowy Szpitalna 11. 45369

CYGARNICZKI szklanne, zwykłe, automatyczne — wyłączna sprzedaż okręgu krakowskim. Biuro **MAJEWSKI**, — Wszystkich Świętych 8. 45372

FUTRO męskie cybety — wierzch czarny, wielkość mniejsza sprzeda: Michałowskiego 15/16. 45374

AMERYKAŃSKIE piece, lub Dauerbrand ogrzewające duże lokale — piece żelazne szamotowe i kaflowe przenośne — sprzeda, oraz wykonuje roboty kaflarskie. Zakład Kaflarski, św. Jana 13. 45878

H-U-R-T! najtaniej: **NOŻE**, nakrycia, łyżki, **TANIE PLATERY**, nożyczki, — scyzoryki, brzytwy, — naczynia alminiowe, wagi. odważniki, budziki, lampki „Camerco" itp. Prowincji pobraniem. — Cenniki wysyłamy. Dom Towarowo - Handlowy Onyszków. Warszawa, Wilcza 29a/3. 4520k

FAŁAT duży, narzędzia ginekologiczne — sprzedam. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45356". 45356

HERBATA sztuczna „**RUMATON**" znana jako pierwotny wyrób ze swej dobroci — zastępuje w zupełności herbatę z rumem. Do nabycia K. Ludwińska. Kraków, Bracka 5, m. 23 oraz sklep Nyszkowska Bracka 2. Dla Spółdzielni i sklepów znaczny opust. 45264

Matrymonialne

MŁODY technik dentysta, posiadający urządzenie dentystyczne, poślubi lekarkę dentystkę, miłej powierzchowności, — wzrost średni. Zgłoszenia z fotografją: Biuro Ogłoszeń — Sienna 12 „zaraz". 45407

PANNA z wyższem wykształceniem — lat 28, bardzo wartościowa, — przystojna, niebiedna, b. dobra posada, wyjdzie za mąż (najchętniej za inżyniera lub rolnika). Warunki: kultura, wykształcenie charakter, prezencja. Przejściowy brak zajęcia bez znaczenia! — Zgłoszenia pod dyskrecją „Par". Kraków, Adolf Hitler-Platz 46, pod „Kultura". 4553k

PANNA starsza, posiadająca dom, pozna emeryta do lat 55 z małą gotówką, cel matrymonjalny. — Goniec Krakowski Kraków „Nr. 4535k" 4535k

TOWARZYSZKĘ życia, bardzo przystojną, miłą, zgrabną, sympatyczną, do lat 30, niezależną, gospodarną, średnie wykształcenie, władającą ukraińskim, — w celu małżeństwa pozna kawaler, lat 28, blondyn, inteligentny, na bardzo dobrem stanowisku państwowem. Posag potrzebny. Rozwódki mile widziane. Zgłoszenia fotografją: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4519k". 4519k

PRZYSTOJNY kawaler, lat 39, szatyn wysoki, właściciel wytwórni stolarskiej, — pozna osobę przystojną, do lat 32, blondynę, średniej tuszy, wysoką, energiczną. Posag wymagany, lecz niekonieczny. Zgłoszenia fotografją: Goniec Krak., Kraków „Nr. 4518k" 4518k

PIĘKNA fotografja łączy dwa serca do nierozerwania. Najszczęśliwsze małżeństwo przez zdjęcie od Bielca. Karmelicka 50. 45199

EMERYT lat 45, własny dom Podhalu poszukuje emerytki lub niezależnej kulturalnej wdowy. Cel wspólne gospodarstwo. — Goniec Krakowski Kraków „Nr. 4537k". 4537k

NIEZALEŻNA samodzielna reprezentacyjna — mieszkanie, pozna wybitnie kulturalnego Polaka stanowisko, ewentualnie przemysłowiec. Cel matrymonjalny. Anonimy kosz. Agencja: Kraków, Sienna 12 „Nr. 692". 45405

WDOWA lat 30, dom z ogrodem, trochę gotówki — pozna mężczyznę w celu matrymonjalnym do lat 45 wysokiego o dobrym charakterze posiadającego jakiś interes. Zgłoszenia możliwie z fotografją do — Gońca Krakowskiego, Kraków „Nr. 45361". 45361

DENTYSTA kawaler 37, niebrzydki, szatyn, średniego wzrostu własny gabinet w dużem mieście, dobrze sytuowany, nawiąże znajomość z młodą, przystojną, zamożną panną, najchętniej w Krakowie. — Cel matrymonjalny. Pośrednictwo rodziny mile widziane. Zgłoszenia z fotografją. Biuro ogłoszeń Hupczyca, Kraków, Jagiellońska „Dentysta". 45343

KTÓRA sympatyczna Pani zechciałaby spędzić święta z młodym zagospodarowanym urzędnikiem. Małżeństwo niewykluczone. Łaskawe zgłoszenia z fotografją Rozwadów Poste restante — Jerzy. 4539k

POZNAM w celu matrymonjalnym — pana przystojnego, na stanowisku, do lat 30. Poważne zgłoszenia kierować: Goniec Krakowski Kraków, „Nr. 4567k". 4567k

KORESPONDOWAŁABYM z samotnym Panem po trzydziestce, cel matrymonjalny. Zgłoszenia: „Par" — Kraków, Adolf Hitler Platz 46. „Tęsknota". 4555k

Lokale do wynajęcia

POKOJE umeblowane wolne. **MAJEWSKI** Wszystkich Świętych 8. 45373

POKÓJ komfortowy dla solidnego pana na stanowisku od zaraz do wynajęcia: Zaleskiego 43, m. 14, Osiedle Oficerskie. 45262

POJEDYNKA w Bronowicach Małych — blisko tramwaju do wynajęcia tylko bezdzietnym na stałej posadzie. — Oferty: Goniec Krakowski. Kraków „Nr. 45271". 45271

NOCLEGI przyjezdnym. — Kraków, Wielopole 24/4. 45241

POKÓJ umeblowany do wynajęcia. Olsza, Dukatów 5. 45220

DWÓCH solidnych Panów przyjmę z utrzymaniem do pokoju umeblowanego Oferty: Biuro Ogłoszeń „FIDUCIA" Florjańska 15. „Komfort". 45223

DWA pokoje z przeznaczeniem na biuro. Oferty: Biuro Ogłoszeń „FIDUCIA" Florjańska 15. „Zaraz". 45222

POKÓJ komfortowy panu na stanowisku do wynajęcia. — Smoleńsk 24/2. 45286

POKÓJ umeblowany, osobne wejście, — tramwaj, przy ul Popiela. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45318" 45318

NOCLEGI czyste. Kraków. Dietla 44/59. 4557k

Lokali poszukują

POKOIKU skromnego szuka urzedniczka. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 45420". 45420

MAŁŻEŃSTWO Wiedeńczycy, poszukują umeblowanego, komfortowego pokoju od 1 stycznia 1941. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 45029" 45029

3-CH NIEMCÓW poszukują pokoju z łazienką, centrum od 1 stycznia. Goniec Krakowski, Kraków. „Nr. 45146". 45146

PRZYJEZDNY DA OPAŁ za możność korzystania trzy razy tygodniu godzinach wieczornych, z nieskrępującego pokoju. Zgłoszenia szczegółów, mieszkania: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 45212". 45212

PRACOWNIK państwowy kawaler poszukuje mieszkania przy rodzinie. Najchętniej koło Poczty Głównej w Krakowie. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 45266". 45266

W TARNOWIE poszukuję pokoju na biuro i pokoju-umeblowanego dla młodego pana. — Zgłoszenia „Goniec" Tarnów Nr. „373". 4531k

POKÓJ skromny dla bezdzietnego małżeństwa poszukiwany. Pościel własna Czynsz z góry. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45273". 45273

SOLIDNE bezdzietne małżeństwo na posadzie poszukuje pokoju umeblowanego z użyciem kuchni. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 45329". 45329

SOLIDNYCH dwóch Panów, pracujących, poszukuje pokoju umeblowanego. — Najchętniej w pobliżu ul. Lubicz, Grzegórzeckiej. Łaskawe zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 45342". 45342

DWUOSOBOWEGO dobrze umeblowanego pokoju z całkowitem lub częściowem **UTRZYMANIEM** (wzgl. używalnością kuchni) poszukuję niedaleko uniwersytetu od 1 stycznia lub wcześniej. Oferty „Par", — Adolf Hitler-Platz 46, „13,912". 4559k

URZĘDNIK poszukuje pokoju utrzymanie (częściowe). Okolica Placu Inwalidów. Wiadomość: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 45411". 45411

Nauka i wychowanie

NIEMIECKIEGO uczy najnowszą metodą. Sienna 7 45078

NIEMIECKIEGO, ROSYJSKIEGO, ANGIELSKIEGO udziela pedagog metodą oksfordzką. Gwarancja.— Długa 5, m. 6. 44583

Zatwierdzone NIEMIECKIEGO języka Kursy — Prof. Lama — otwiera się 3 stycznia. Wpisy: lokal Kursów Handlowych. Senacka 6. 44713

DR praw. Lwowianin, b. Chyrowiak, udzieli konwersacji niemieckiego, francuskiego, ukraińskiego najlepszym akcentem, za palto, obiady, gotówkę. Goniec Krak., Kraków. „Nr. 45169". 45169

MASZYNOPISMA STENOGRAFII kursy Prof. Nycza, Senacka 6. Dziesięciopalcową ślepą metodą. — Świadectwo. 43783

NIEMIECKIEGO wyuczam za 2—3 mies. Długa 38/29a. 45177

Wolne posady

KUPCA młodego, sprężystego, na kierownika biura — z branży żywnościowej, znającego dobrze język niemiecki, poszukuje natychmiast hurtownia. Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 45147“. 45147

DZIEWCZYNY samodzielnie gotującej, czystej, znającej wszelkie prace domowe — zdolnej do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa, potrzeba do domu niemieckiego — język niemiecki pożądany. Goniec Krakowski Kraków „Nr 45098“. 45098

URZĘDNICZKA biurowa, pisząca na maszynie, — znająca perfekt niemiecki, zostanie natychmiast przyjęta. Zgłoszenia listowne do „Par“, Kraków, Adolf Hitler Platz 46 — pod „Natychmiast“. 4510k

PANIENKA młoda, zwinna, potrzebna do pomocy w gospodarstwie domowem od zaraz. Zgłoszenia: Al. Dembowskiego L. 8, m. 4 (Podgórze). 45059

ZEGARMISTRZ, czeladnik, aryjczyk, tylko dobry fachowiec, na stałą posadę z własnemi narzędziami, na prace męskie i damskie od zaraz potrzebny. Podać warunki przy wolnem utrzymaniu. Goniec Krakowski, Nowy Sącz „Nr. 189“. 4462k

POTRZEBNA zaraz młoda, inteligentna, zdrowa, ładna do zaopiekowania się domem. Pierwszeństwo samotne, zdecydowane. Łaskawe zgłoszenia, fotografja zwrotna: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4472k“. 4472k

AGENTÓW PORTRETOWYCH do przyjmowania zamówień na portrety „Semi Email“ poszukuje. Nawrocki, Skrytka pocztowa 54, Kielce. 4477k

SZUKAM samodzielnej, solidnej osoby, dobre gotowanie — syn 4 lata — za rzetelną pracę uczciwą, dobra płaca, traktowanie jak przy rodzinie. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 44056“. 44056

POTRZEBNA propagandzistka akwizytorka kosmetyków, artykułów spożywczych. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 45082“. 45082

FRYZJER damski pierwszorzędny potrzebny zaraz. „Roman“, Kraków, Plac Inwalidów 6. 45187

POWAŻNA firma techniczna przyjmie inteligentnego chłopca do praktyki. — „Zenit“, Kraków, Westring 58. 45257

MODNIARKĘ uzdolnioną aryjkę, przyjmę. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 45180“. 45180

ZEGARMISTRZ z kartą rzemieślniczą poszukiwany. Zgłoszenia: Grodzka 2 m. 9. 45294

KRAWCOWA do cerowania bielizny i skarpetek potrzebna. Grodzka 40, I. piętro. 4522k

Posad poszukują

BUDOWNICZY poszukuje pracy, na godziny. — Zgłoszenia: **MAJEWSKI**, Wszystkich Świętych 8. 45120

INŻYNIER metalurg, walcownik, dobry mechanik i konstruktor, organizator pracy i administracji fabrycznej, 14 lat praktyki na kierowniczych stanowiskach, włada niemieckim płynnie, z prawem jazdy na wszelkie pojazdy mechaniczne — szuka posady na fabryce lub branży techniczno-kupieckiej, chętnie naprawa samochodów. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 44776“ 44776

POSZUKUJĘ pracy biurowej, kasjerki, ekspedjentki lub wychowawczyni dziecka z prowadzeniem gimnastyki, siła fahowa, solidna. Zgłoszenia Goniec Krakowski. Kraków, „Nr 44927“. 44927

PANIENKA młoda, z zawodu pielęgniarka, rozumiejąca język niemiecki, poszukuje pracy, ewentualnie w bufecie itp. Zgłoszenia: Goniec Krakowski. Kraków, „Nr 44975“. 44975

DŁUGOLETNI korespondent-tłumacz polsko-niemiecki poszukuje zajęcia. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 45073“. 45073

OGRODNIK ukończoną szkołą ogrodniczą, dłuższą praktyką o-grodach handlowych i majątkach, szuka odpowiedniego zajęcia — chętnie do majątku. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 45089“. 45089

STUDENTKA ostatniego roku dentystyki, roczną samodzielną praktyką, przyjmie posadę lekarza-dentysty. — Hotel Emigracyjny, — Warszawa, Polna 50/36. 45183

KAWALER Polak, lat 24, średnia szkoła rolnicza, praktyka, zdolny, bardzo uczciwy, energiczny, pracowity, trzeźwy, poszukuje zaraz lub później jakiejkolwiek posady na skromnych warunkach. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 45191“. 45191

POLKA z niemieckim, — znająca się na szyciu, poszukuje posady pokojowej, do obsługi gości w cukierni, kawiarni lub jakiejkolwiek innej; dobre świadectwa. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45053“ 45053

300 ZŁ. dam za wyrobienie stałej, dobrze płatnej posady. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45057“. 45057

SŁUŻĄCA, dobrze gotuje — poszukuje pracy. Batorego 25, m. 10. 45193

GOSPODYNI inteligentna, obeznana wszechstronnie z gospodarstwem, poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 45254“. 45254

1.000 ZŁ. dam jako kaucję. Przyjmę posadę inkasenta względnie inną. Zgłoszenia: „Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 45293“. 45293

Kupno

SPRZEDASZ szybko, najkorzystniej **WSZYSTKO** w „KOMISIE“, Plac Dominikański 4. 45174

BRAUSZTYN, sadzę, grafit, kupimy. „AKA“ — Warszawa, Poznańska 6, telef. 998-91. 4435k

OBRABIARKI do drzewa, metali nowe, używane kupujemy: — Kraków, Szlak 20/3. 44992

MASZYNY, motory, stare żelazo kupuję: — Kraków Podgórze, Kraknsa 32. 45048

FILATELIŚCI! Sprzedaż, kupno: „Mundus“, Adolf Hitler-Platz 37. 44552

KUPUJĘ używaną garderobę. Ul. Bracka 10, m. 7, oficyna. 44853

SKLEP FILATELISTYCZNY Jadwigi Turskiej, Kraków, Florjańska 49 — kupuje znaczki. 44075

GARDEROBĘ, bieliznę w każdym stanie kupuje: Wolnica 11, m. 2 — na żądanie przychodzę do domu. 45005

KUPUJĘ ubrania, płaszcze, futra, koce, koperty, aparaty fotograficzne, gramofony i inne wartościowe rzeczy. Sklep kupna i sprzedaży, św. Krzyża 7. 44682

TRYKOTARSKIEJ maszyny, 4 grubość, poszukuję. Wiadomość: Franzos, Parkowa 1. 45117

KTO pożyczy lub okazyjnie sprzeda porządny, czysty tapczan, wieszadło, szafę, stół? Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 45106“ 45106

KUPIĘ szafę kombinowaną, ciemną: Pędzichów 15, m. 16, II oficyna. 45186

MŁODEGO, rasowego psa — (ok. 3 mies.), setera, albo białego owczarka podhalańskiego kupię. Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 45189“ 45189

KUPUJĘ książki, encyklopedje, aparaty fotograficzne, — lornety, maszyny do pisania, obrazy, — marki do zbiorów. Antykwarnia Stanisław Pelc, Kraków, ul. Szpitalna 19. 45233

ODKURZACZ elektryczny, używany, kupię. — Zgłoszenia: Starowiślna 8, m. 11. 45255

KUPIĘ urządzenie restauracyjne. Zgłoszenia: Plac Szczepański 7, bufet. 45081

ZAKUPIĘ 2 maszyny bieliźniarskie na pęd motorowy, — 1 dziurkarkę do bielizny, 1 maszynę do endlu, 1 nóż do krajania elektryczny. Oferty z podaniem cen do Gońca Krak. Kraków, „Nr. 45165“ 45165

KOCIOŁ PAROWY na niskie ciśnienie, nowy lub używany, w b. dobrym stanie, kupię natychmiast. Oferty: Mleczarnia „Ziemianka“, Zakopane. 4516k 4516k

WATOMIERZ lub amperomierz precyzyjny kupi „Gwarancja“ biuro zleceń — Kraków, Starowiślna 60, tel. 160-78. 45309

Sprzedaż nieruchomości

PODGÓRZE Limanowskiego, dom dochodowy, 22 ubikacje, — 160.000, sprzeda Agencja — „WISŁA“, Pierackiego 5. 45168

SPRZEDAM w Krakowie dom stary w pobliżu plant, 35 ubikacyj, parcelę przy ul Wybickiego, w Woli Justowskiej 1 mórg ziemi. — Klimczak, Kraków, Sienna 7. 44944

RABKA-Zdrój, do sprzedania willa drewniana, 6 pokoi, 4 kuchnie. Wiadomość: Domagalski, — Kraków, Tenczyńska 2/1. 44806

WILLE pełnokomfortową dwurodzinną, — dwumorgowy ogród 60.000. — **DOM** komfortowy piętrowy, gotówką 45.000. — **DOM** komfortowy, sześciopokojowy, gotówką 20.000.—. **DOM** trzymorgową rolą pod Krakowem 13.000.—. Nadto kilkadziesiąt realności, — ceny przedwojenne poleca „Lokata“ — Kraków, Łobzowska 4. 45216

OKAZJA Parcela 850 sążni możność bocznicy Dworzec Towarowy 32.000, połowa kamienicy 24-ubikacjowej, półkomfortowej — 40.000, dom murowany trzyubikacjowy Prądnik 14.000, parcela śródmieście — 62.000 sprzedam Kraków Mały Rynek 4/6. 45305

Sprzedaż

ZUPEŁNA wysprzedaż chodników. **TKALNIA** Kraków — Józefa 2. 45207

FUTRO sealskinowe, piękny okaz, sprzedam. Kochanowskiego 2/2. 45060

FUTRO perskie piękne, 3/4 długości, i sztylpy, sprzedam, Pawia 8 — m. 3. 45104

KSIĄŻKI techniczne z zakresu budownictwa w języku niemieckim, sprzedam: Długa 41, m. 4, godzina 2—3. 45190

DO sprzedania lis, portjery, otomana, stół kuchenny, 2 łóżka dębowe, komoda antyk: Bernardyńska 8/20, parter, oficyna. 45242

KOSTJUM damski ciemny, palto jesienne — garnitur i żakietowy czarny — sprzedam. Śląska 3, m. 6. 45093

SYPIALNIE tanio poleca Magazyn Mebli, Kopernika 8. 44608

SPRZEDAM tapczan: Zakład tapicerski, Florjańska 32. 45215

SKLEP cukierniczo-delikatesowy, śródmieście Krakowa od aryjczyka natychmiast do sprzedania. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45047“ 45047

FUTRO BREITSCHWANZE łapki, bardzo ładne, sprzedam — Kołłątaja 12/5. 45100

FIAT 503 po generalnym remoncie, okazyjnie do sprzedania. Mazowiecka 111. 45061

URZĄDZENIE galanteryjne nowoczesne sprzedam — lokal sklepowy do wynajęcia — centrum. Kraków, Zwierzyniecka 11/4. 45184

PAPIER kancelaryjny w najlepszych gatunkach do sprzedania. Zgłoszenia do Administracji Gońca Krakowskiego — „Nr. 45113“. 45113

ŁÓŻECZKO dziecięce z materacem w bardzo dobrym stanie — do sprzedania. — Krowoderska 17, oficyny, m. 11 — między godzina: 11—16. 45072

KAFLE kuchenne białe nowe piece kolorowe z kompletnem okuciem — sprzedam. Krowoderska 29 m. 1 od 10—1 i 3—6. 45313

SYPIALNIĘ jasną kanapę pluszową, maszynę ręczną i nożną tanio sprzedam: Florjańska 6, m. 18. 44769

GAZA MŁYŃSKA, gwarantowana, — na składzie. Odsprzedawcom rabaty. Częstochowa, Aleja 49 — Jung. 38330

MOTOCYKL 100 kbm. F. S., maszynowo pierwszorzędny — do sprzedania: Patryn, Pawia 10, Kraków. 45206

FUTRO damskie prawie nowe, niedrogo sprzedam: Prokocim, Legjonów 1. 45042

URZĄDZENIE gabinetu fryzjerskiego damskiego, aparaty, do sprzedania: Kielecka 30, m. 5, między 18—20. 45043

PŁASZCZ ZIMOWY, UBRANIE, dobry stan, sprzedam. — Oglądać 2—4, Zwierzyniecka 14/6. 45194

SZYBY

Kit — Roboty szklarskie
Kraków, ulica Sławkowska 6

WAGI dla aptek, złotników, laboratorium, handlu — przemysłu, — dostarcza „CENTRALA WAG“, Kraków, Grodzka 15 (dawniej Wiślna 2). 45175

MŁYŃSKIE maszyny, kamienie i przybory dostarcza Fabryka Maszyn Łęgiewski i Hartwig, Warszawa-Praga, Szeroka 11. 4274k

FUTRO karakuły — łapki sprzedam: Sienna 2, m. 4. 45197

TAPCZANY, otomany, materace po cenach konkurencyjnych poleca Magazyn mebli — Józef Szczurek, Kraków, Stolarska 7, I p. 44561

TANIEJ JAK NA NALEWKACH Ozdoby choinkowe. Zimne ognie, śnieg, włos anielski, girlandy, gwiazdy, lichtarze, świeczki — i t. p. Zabawki, Lalki, Gry itp. Biżuterja sztuczna, Lustra, Wyroby bakelitowe, różna galanterja duży wybór! Kalendarze! Praktyczna Galanterja. Warszawa, ul. Marszałkowska 102, pokój 38 — Sprzedaż hurtowa! Żądajcie cenników. Wysyłka ekspresowa. 4503k

KURTKĘ skórzaną ubrania ciemne, brązowe, płaszcz czarny brązowy, wiatrówkę, spodnie jasne, półbuty 43 sprzedam: Słoneczna 11, m. 2. 45046

PROSZEK OD BÓLU GŁOWY
KOWALSKINA
stosuje się również przy
PRZEZIĘBIENIU GRYPIE i KATARZE

FILATELIŚCI! Komplet „Gouvernement“ 92 wartości, niestemplowany, cztery całości. Album wkładkowy, złotych 90.— Wiktor Gotfryd, Kraków, Basztowa 18. 45224

MASZYNA do pisania walizkowa, nowa, do sprzedania: Kraków, Kanonicza 3, drugie piętro. 45258

PATEFON walizkowy z 40 płytami i srebrna torebkę damską sprzedam. — Kapucyńska 5 — m. 6. 45096

WAZELINA amerykańska, — kremy do twarzy, pasty do zębów, wody kolońskie kwiatowe, ostrza do golenia **POLONIA** i inne artykuły kosmetyczne po cenach fabrycznych tylko kupcom: — **HURTOWNIA KUPCÓW POLSKICH,** Krupnicza 11, tel. 222-88 45162

HARMONIĘ nową, 80 basów i B klarnet „Kohlerta“ sprzedam: Kurkowa 3, m. 11. 45176

AKWIZYCJĘ, przedsiębiorstwo branży spożywczej przyjmę na Warszawę. — Okręg. — Oferty: Goniec Krakowski! Kraków, „Nr 44935“. 44935

NA GWIAZDKĘ Kuchenki elektryczne **25 zł.** Komplety żarówkowe poleca Elektro — Florjańska 43. 44335

ŻYWE KARPIE, SZCZUPAKI i inne ryby, jakoteż przetwory rybne, — poleca świeżo otwarta „Hala Rybna“ — Kraków - Podgórze, ul. Brodzińskiego l. 1 (koło Rynku). 44544

WÓZ jednokonny z deskami i 2 pary sani do sprzedania. Inż. E. Ozięblo, Kraków, ul. Anczyca 9. 45099

ZIMA herbata ziołowa, wypróbowana — doskonała wyłączna sprzedaż tylko kupcom — **HURTOWNIA KUPCÓW POLSKICH** Krupnicza 11 — tel. 22288. 45150

FRYZJERZY! Najlepszy płyn do trwałej ondulacji „Kosmos“ sprzedaje Kowalski, Kraków - Podgórze, Legjonów 16. 44979

FORTEPIAN FIEDLER mechanika angielska w doskonałym stanie — sprzeda Helena Smolarska, Kraków, **SŁAWKOWSKA** 4, — Skład Fortepianów. 4509k

WANNĘ mało używaną sprzedam: B. Zaleskiego 44, m. 6. 45195

BUTY nowe, narciarskie Nr. 40 i 41 — do sprzedania. Wiadomość: — Szlak 19/2, godz. 2—6. 45172

FUTRO męskie duże, — sprzedam, Jagiellońska 10, m. 7. 45070

PIERZYNĘ po zdrowych — sprzedam; Kielecka 30, m 4, Osiedle. 45069

PIANINO, płyta pancerna sprzedam 1.450. św. Marka 16, — Wesołowski. 45145

Bezsenność i zaburzenia układu nerwowego
USUWAJĄ
ZIOŁA
MAGISTRA
WOLSKIEGO
PASIVEROSA

KNOTY do lamp naftowych z nowego niemieckiego surowca sprzedaje firma E. Wachs, Kraków - Podgórze, Lwowska 2. Poszukiwani wyłączni przedstawiciele w większych miastach Gubernatorstwa. 40644

GWIAZDKOWE podarunki, prześliczne, praktyczne Pań (Panów) zakupisz okazyjnie, jedynie Biuro Kraków, Siemiradzkiego 21/3. 44830

PALTO męskie większe sprzeda: Michałowskiego 15/16. 44994

FUTRO popielicowe, modny fason, pelerynkę z dwóch niebieskich lisów, kurtkę brązową agnoraze — sprzeda „Femina“; — Karmelicka 7/5, oficyna prawa. 45192

OBRABIARKI do drzewa, metali, nowe, używane sprzedajemy: Kraków, Szlak 20/3. 44991

KANARKI tremolo-turkoty w różnych kolorach poleca Zarodowa Hodowla Kanarków F. Apro, Kraków, Mazowiecka Nr. 130a. Na zapytanie listowne znaczek dołączyć. 44306

KOSTKI BULIONOWE najwyższej jakości, marka „Złota Kostka“ dla pp. Kupców wysokie rabaty. — **HURTOWNIA KUPCÓW POLSKICH** Krupnicza 11 — tel 22288. 45155

SPRZEDAM ubrania, płaszcze, futra, koce, prześcieradła, kapy, aparaty fotograficzne, gramofony, płyty i inne wartościowe rzeczy: Sklep kupna i sprzedaży, św. Krzyża 7. 44683

MŁYŃSKIE maszyny — oraz wszelkie przybory, **GAZA** szwajcarska, — **PASY** transmisyjne, — gurty, kubełki: Zakład budowy młynów, Kraków, Mazowiecka 35. 44838

MASZYNY do pisania, liczenia. — kupno, sprzedaż, zamiana, dodatki biurowe, powielacze płaskie, naprawy maszyn — poleca: Agentura Handlowa Gołębiowski-Rafalski, św. Jana 8/10, telefon 226-45. 44859

KUPON na ubranie okazyjnie sprzedam: Czysta 21/10 — godz. 11—13. 45119

WALIZY, teczki, pudła na kapelusze poleca pracownia, Szewska 19, podworzec — przyjmuje reperacje. 45130

SÓL biała szara po cenach monopolowych, soda krystaliczna, Karsan środek do konserwacji ziemniaków, wełna stalowa, papier szklany: **HURTOWNIA KUPCÓW POLSKICH,** magazyn **PAWIA 11,** — telefon 222-89. 45152

GARDEROBĘ męską, damską, bieliznę, obuwie, futro męskie piżmaki, — płaszcz męski skórzany, sprzeda: Sklep Długa 32. 45163

SYPIALNIE KOMBINOWANE POKOJE, jadalnie, gabinety, tapczany, różne meble okazyjnie sprzedaje: „Hala Meblowa“, sklep Grodzka 59, magazyn Wiślna 4. 44978

MŁYNKI do wszelkich produktów dostarcza Biuro: Mazowiecka 35. 44554

WORKI PAPIEROWE poleca Stanisław **RZEGOCIŃSKI,** Kraków, Szpitalna 36. Telefon 126-49. 44885

NOŻE, widelce, łyżki, brzytwy, nożyczki, scyzoryki, aparaty, nożyki do golenia, łyżwy, galanterja metalowa: Linkowski, Warszawa, hurtowo Graniczna 15, I piętro. — detalicznie Marszałkowska 102. 4471k

KAPUSTA KISZONA pp. Kupcy zechcą zamówienia i beczki kierować do magazynu Pawia 11 tel. 2289. — **HURTOWNIA KUPCÓW POLSKICH.** 45149

SPRZEDAM 300 m² flisów białych czeskich. Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 44788“. 44788

PIECE, OKNA, DRZWI, schody żelazne, dębowe, rozbiórki sprzedam. — Krupnicza 28. 45074

PŁACHTA używana, nieprzemakalna 6/4, i uprząż do sprzedania: Kraków, Radziwiłłowska 29 m. 1. 45067

MASZYNĘ do szycia sprzedam. Kraków — Szlak 31, m. 5. 44638

PIANINO zagraniczne krzyżowe, sprzeda: — Słoneczna 11/6. 45134

FUTRO sealskinowe ładne, sprzeda: Słoneczna 11/6. 45135

ZIEMNIAKI wybierane na zimę: Miejskie Hale Targowe, sklep 15, Sentek Antoni. Sprzedaż tylko **3 DNI.** 44916

PATEFON walizkowy sprzedam: Jul. Lea 110, m. 1, Kraków, — między godz. 2—7 wieczór. 44928

PIEC Amerikan do ogrzewania większych lokali do sprzedania, Ślusarnia Józefińska 35. 44974

PIECE ELEKTRYCZNE, KUCHENKI, żelazka, wentylatory, poduszki, grzałki. Jednocześnie wykonujemy instalacje elektryczne oraz wszelkie naprawy „Światłomotor“, św. Jana 13. 45023

BIBLJOTECZNĄ półkę ładną, lampę antyczną, futro czarne męskie sprzedam: Starowiślna 21/8. 45033

MASZYNY do wyrobu obuwia, pompę Talarda, motory elektryczne, walce granitowe, maszynę pralniczą, piece, centralne ogrzewanie sprzeda: Kraków-Podgórze, Krakusa 32, „Żelazo“. 45049

URZĄDZENIE sklepowe (galanterja) stan pierwszorzędny — tanio sprzedam. — Schweichler Stefan, Kraków XI, Skwerowa 38/6. 45054

UWAGA! Kredens, serwanka, fason nowoczesny — orzech kaukaski, nowe do sprzedania: Chocimska 8, m. 4, Kraków. 45321

Matrymonialne

PANNA lat 29, przystojna, miłego charakteru średnie wykształcenie, nawiąże korespondencję z Panem o podobnych walorach na stanowisku. Cel matrymonialny. Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 4413k“. 4413k

PRZYSTOJNY brunet, kawaler, wykształcony, posada, pozna matrymonialnie odpowiednią, ładną, do lat 22, niebogatą. Wyczerpujące oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 44933“ 44933

MŁODY, przystojny, wysoki, silnie zbudowany, reprezentacyjny, wartościowy, materjalnie niezależny — szuka odpowiedniej. Cel matrymonjalny. Zgłoszenia, możliwie fotografją: **MAJEWSKI**, Wszystkich Świętych 8. 45125

SIEROTA sympatyczna, inteligentna, gospodarna, fachowa, z mieszkaniem, lecz niezbyt zgrabna — pozna pana ze sfer robotniczych, cel matrymonialny. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 45164“. 45164

PANI lat 32, przystojna, zgrabna, elegancka, biedna materjalnie — bogata duchowo — zawrze znajomość z Panem naprawdę kulturalnym, o subtelnej naturze. Cel matrymonialny. Poważne zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 4515k“. 4515k

WDOWIEC lat 40, emeryt, ożeni się z panną przystojną, uczciwą, posiadającą posag, może być również małe gospodarstwo rolne. — Goniec Krak., Kraków, „Nr. 44753“. 44753

MŁODA, przystojna, zamożna, wykształcenie akademickie, na posadzie, — pozna w celu matrymonjalnym Pana odpowiednich zalet. Zgłoszenia nieanonimowe z fotografją kierować do Gońca Krakowskiego, Kraków, „Nr. 45196“. 45196

KAWALER urzędnik 30-letni, pozna panią w celu matrymonialnym — majątek niekonieczny. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 45092“ 45092

POZNAM matrymonjalnie inteligentną, — przystojną, materjalnie niezależną starszą panią. Oferty: — Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45112“ 45112

Lokale do wynajęcia

NOCLEGI solidnym. Krowoderska 55/1. 45109

NOCLEGI Starowiślna 12/16 II. p. oficyna. 45178

NOCLEGI przyjezdnym, ogrzane. Zielona 25/1. 44527

NOCLEGI ogrzane — śródmieście: Krupnicza 14/5. 44617

NOCLEGI: Wielopole 5/5. 44630

PRZEJEZDNYM pokój, noclegi — Pierackiego 23 — m. 1. 44833

NOCLEGI Szewska 7, m. 7 44650

HANDLOWY lokal — składem konsygnacyjnym wolny. Zgłoszenia **AZI**, Grodzka 20. 45122

PIĘKNY pokój z użyciem kuchni zaraz do wynajęcia przy ul. Starowiślnej. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 45064“. 45064

Różne

KONCESJA wódczana do wydzierżawienia. — Lubelska 31/14. 45159

JASNOWIDZ LURANDI przepowiada rozmaitych sprawach. Kraków Starowiślna 14, m. 23 (oficyna). 45160

WYPOŻYCZALNIA książek „Nauka i Sztuka“, Kraków, Podwale 6, czynna od 9 do 18. 45132

AGENT zdolny przyjmie przedstawicielstwo. Oferty: — Goniec Krakowski Kraków „Nr. 45050“. 45050

ZAKŁAD KRAWIECKI Stanisław Motyka, Grabowskiego 4 wykonuje garderobę damską, męską po cenach przystępnych. 45210

Wykonuje dobrze i punktualnie
Szlifiernia nożownicza
E. MYSZKOWSKI
Kraków, Bracka 5

PRZYJMUJEMY szmatki na wyrób chodników. Tkalnia, Kraków, Józefa 2. 45208

UWAGA! NOWOŻEŃCY piękne zdjęcie ślubne tylko u Michnowskiego, **DŁUGA 17.** 45209

UWAGA! MARTA FILIPCZAK udziela porad życiowych z astrologji, grafologji i chiromancji. — Przyjmuje codziennie Kraków, ul. Pawia 18, m. 9. 45214

UWAGA! Pracownia futer Antoniego Marczykiewicza przeniesiona na ulicę Starowiślną 83; wykonuje wszelkie prace w zakres kuśnierstwa wchodzące, szybko, tanio. 45232

UNIEWAŻNIAM zgubioną przepustkę lotniskową — Śmiałek Honorata. 45185

KAPELUSZE, zarękawki, kapiszony przerabiam od 3 zł.: Dietla 50/9. 45110

LEKARZ JAN GOLIŃSKI ordynuje w chorobach wewnętrznych od 3—5. Pawia 8, I piętro. 45105

WYPOŻYCZĘ fortepian, pianino. Zgłoszenia: Stryszów dwór. 45158

UWAGA! Nawet najbardziej uszkodzoną garderobę doprowadza do możliwości. — Przerabia, nicuje, naprawia, czyści chemicznie, farbuje Pogotowie Krawieckie, św. Jana 13, telef. 119-90. 45071

DO wydzierżawienia kiosk. Kraków, Lelewela 18. 45085

WYDZIERŻAWIĘ sklep masarski lub na inny z urządzeniem. Kraków, Konarskiego 40, m. 15. 45181

DZIEWCZYNKĘ DWULETNIĄ, ładną, zdrową — oddam za własną. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 4514k“. 4514

SŁYNNA! wróżka przepowiada przyszłość indywidualnie. — Przyjmuje codziennie od godz. 10 do 7, Kraków, obecnie św. Filipa 18, mieszkanie 21 parter — dla zamiejscowych odpowiadam listownie. 44836

FUTRA ODŚWIEŻA, FARBUJE Farbiarnia Fr. Jogałły, Dietlowska 93, Grodzka 2 w podworcu. 44692

Lecznica w Jugowicach
pod Krakowem
Choroby nerwowe. — Ceny przystępne. — Dobra opieka.
Dyrektor: Dr medycyny Aurelia Sikorska.
Zgłoszenia: 4397k
Kraków, Aleja Słowackiego 101.

WYPOŻYCZA piękne suknie ślubne, wieczorowe i okrycia: Pędzichów 22, m. 14. 45182

BEZPŁATNIE zobaczysz w lustrze pod wpływem sugestji — twarz złodzieja, przyszłego męża, żony, jeżeli zamówisz przepowiednie genjalnego medjum Marji Rogowskiej, Kraków, Wójtowska 7, m. 5 (przecznica Mazowieckiej) 45129

CHEMICZNA pralnia i farbiarnia Stanisława Witalskiego w Krakowie, Krowoderska 70, — filje: św. Krzyża 12, Wrocławska 12a, Józefińska 9, Kościuszki 27 — wykonuje wszelkie roboty w zakres ten wchodzące oraz przyjmuje wszelka bieliznę do prania po cenach przystępnych. 45138

DR. KUKULSKI ZBIGNIEW ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych: Kraków, Siemiradzkiego 3. 45139

POSZUKUJĘ koncesji na wyszynk. Zgłoszenia Kazimierza Wielkiego 142, m 2, między 15—20. 45080

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną, skradzioną mi wraz z portfelem. Stanisław Wójcikiewicz, — Aleja 29 Listopada 17. 45259

PŁASZCZ nowy, **SWETRY** ręczne, trykotarstwo gotowe i na zamówienie: Dietla 50, II p., m. 7 44733

ZDJĘCIA w Twojem mieszkaniu w Święta Bożego Narodzenia artystycznie wykona **FOTO — BIELEC,** Kraków, Karmelicka 50. Zamówienia na wysłanie operatora prosimy zgłaszać wcześniej. 45198

JASNOWIDZ WISZNAPURI, znany w kraju, zagranicą, władający 6 językami, wyjaśnia zawiłe tajniki przeszłości oraz przyszłości: Długa 5, m 6. 44574

CENTRALA NOWOCZESNYCH LAMP KARBIDOWYCH Szuch i Marcinkowski, Warszawa, Nowy-Świat 70, telefon 281-96 Przyjmowani są przedstawiciele na prowincję. 4495k

FLORJAŃSKA 55 pisze podania i prośby, wykonuje wszelkie tłumaczenia: Terlecka-Terlecki, telefon 180-25. Firma chrześcijańska. 4513k

NAJLEPSZĄ trwałą ondulację, farbowanie włosów wykonuje firma „Sława“, Kraków, Florjańska 47, w podworcu. — Ceny przystępne. 44569

TERMOSY „PILOT“
z wkładami Philips **gwarantowane** w oprawach bakelitowych, żarówki, latarki, hurtowo dostarcza
HELIO-PILOT
Kraków, Westring 52 (Podwale 7)
Telefon 178-01

w **REUMATYZMIE**
artretyzmie
i nerwobólach
stosuje się 2-3 tabletek Togal 3 lub 4 razy dziennie Togal jest dobrym środkiem przeciwbólowym
Togal